

Iedēdzies

par savu
tautu, valsti
un valodu!

UDK 821.174-3+74

Ie 100

Projekta vadītāja un redaktore Velga Līcīte

Korektore Ilze Lāce

Maketētājs Raimonds Ramutis

Pirmā vāka noformējumā izmantots Rīgas 34. vidusskolas 4. klases skolnieces Nikolas Frolovas zīmējums
Pēdējā vāka noformējumā izmantots Rīgas 68. vidusskolas 4. klases skolnieces Ksenijas Sigajevas zīmējums

ISBN 978-9934-8076-7-1

© Latviešu valodas aģentūra, 2010

Priekšvārds

2009. gada Eiropas Valodu dienā Latviešu valodas aģentūra izsludināja otro konkursu Latvijas vispārizglītojošo skolu skolēniem.

1.–4. klašu skolēnus aicinājām piedalīties zīmējumu konkursā „Skaista mana tēvu zeme par visām zemītēm”, bet 5.–12. klašu skolēnus – literāro darbu konkursā „Iededzies par savu tautu, valsti un valodu!”.

Konkursu mērķis – modināt līdzatbildību par to, kas notiek ar mūsu tēvu zemi un valodu.

Grobijas vidusskolas skolniece Viktorija Mikute savā esejā raksta: „Iedegties par valodu? Tas nozīmē spilgti izpausties, dedzīgi nodoties valodai, aizrauties. Izjust valodu. Valoda – tas ir mūžam kaut kas dzīvs. Valoda – brīnums, tāpēc, ka tā ārēji it kā cieši un stingri balstīdamās un iekļaudamās noteiktajās likumībās un nosacījumos, īstenībā nekad nepakļaujas”.

Konkurss aicināja rakstītājus *iedegties*, turklāt ne tikai par valodu, bet arī par savu tautu un valsti. Iedegties – radīt siltumu, cerību, izgaismot katru mūsu iespēju izdarīt ko labu dzimtajai zemei un cilvēkiem tepat blakus.

Mums ir dota iespēja sadzirdēt, saklausīt un sajust Latviju un uzdot sev tādu jautājumu, kādu uzdod Katrīna Blūma no Gulbīša vidusskolas: „Ko labu Tu šodien izdarīji Latvijai?”

Lai šis krājums Jums sagādā patiesu prieku, atgādinot, ka dzirkstelīte katrā no mums ir apliecinājums latviešu tautas dzīvībai un garam.

Latviešu valodas aģentūra

Annas Krickas zīm., 4. klase, Mālpils vidusskola

Latvija. 64 589 kvadrātmetri nebeidzamu mežu, lauku, arī pilsētu. Tikpat labi Latviju varam mērīt elpas vilcienos, iznāk 2 272 595 ieelpas, tikpat izelpu. Katru sekundi. 2 272 595 sajūtu. Katru dienu.

Tuvojas rudens. Vecs vīrietis, tā ap gadiem 80, nomet cietajā zemē lāpstу, noslauka savas sastrādātās un raupjās rokas vismaz 50 reižu lāpītajās biksēs un nejausi pamet skatienu uz debesīm. Neiedomājamītoni – apelsīnu oranžais rotālājas ar rozā. Tāpat kā bērnībā, kad zemi vēl nemīdīja sveši tanki. Vecajam vīram gribētos šo skatu saglabāt. Iekonservēt. Ielikt burcījā drēgnajai ziemai, tāpat kā viņa sieva to dara ar gurķiem. Dzīļa ieelpa. Viņa Latvija.

Vasara. Jaunieši sasēdušies ap savām teltīm, kādam rokās gítāra, visi dungo sen zināmas dziesmas. Gaiss patīkami smaržo pēc alus, cigaretēm un brīvības. Fonā dzirdama no skatuves skanošā mūzika un sarunas, kuras nebeigsies līdz trijiem naktī, kamēr neatsāksies sešos no rīta. Smaidi, rokasspiedieni, apskāvieni, smiekli un daba. Viņu Latvija.

Pavasaris. Esmu mājās pēc pastaigas mežā ar suni. Vienmēr pēc kāpelēšanas turp un atpakaļ pa pakalniņiem apstājos nogāzes malā un ievelku elpu dzījāk nekā parasti, klausos putnu un vēja simfonijā. Pēc tam sēžu savā piecu kvadrātmetru mazajā virtuvītē, lūkojos pa logu. Uz galda krūze kūpošas kafijas un svaigi cepta ābolu kūka. Mana Latvija.

Tuvojas ziema. Līkločus met lāpu tūkstoši. Gaisā jūtami sveķi un pacilātība. Brīvību saelpojušies jaunieši un veci vīri sastrādātām rokām vēlas pateikt paldies savai zemei. Arī es. No lūpām vejas garaiji. Aukstums stindzina rokas, tomēr nemitīgi vēlos elpot šo gaisu. Jaunieši dungo tās pašas dziesmas, ko tovar, bet vecais vīrs atceras pasakainās debesis. Mūsu Latvija.

Justīne Vernerā
Priekuļu vidusskola

11. klase

Latvieti, vai tu esi savas valsts cienīgs? Vai tu jūti savu dzimteni? Vai tev ir gods sevi saukt par īstu latvieti, kas gan kritīs, gan celsies kopā ar savu Latviju? Vai arī tu neesi nekas vairāk par nodevēju, kas ir uzlicis svešu masku?

Vai tu dzirdi Latviju? Ieklausies! Zeltaino rudens lapu čaboja, ejot pa taku uz mājām. Vēja gauđošana pie loga rūtīm aukstajās rudens dienās, kas liek vasaras siltajiem mēnešiem gaist no Jaužu atmījām. Siltais pavasara lietus un pērkona dārdi. Visu var dzirdēt. Pat klusumu. Un mīlestību. Un skumjas. Sadzirdi arī tīru latviešu valodu – skaidru kā avota ūdens, bez piejaukiem un netīrumiem. Nesanāuko to! Dzimtā valoda ir tas, ar ko būtu jālepojas un kas jālolo. Latviešu valoda ir jāsargā no visa tā, kas varētu tai kaitēt. Dzirdi?

Vai tu redzi Latviju? Ieskaties! Putni, kas atlido uz mājām no siltajām zemēm. Iemīdītas ragavu sliedes baltajā sniegā. Latvijai ir tik daudz krāsu – debesu zilums, pieneļu dzeltenums, zāles zaļums, sniega baltums, zemes brūnuma. Cik koši! Un galvenais, kas ir jāredz, – cilvēks. Paskaties sev apkārt, paskaties pa logu! Tik daudz cilvēku, un katram ir vajadzīgs tavs smaids, jo tikai īsts latvietis spēj smaidīt brīžos, kad citi skumst un grimst bezspēcības purvā. Redzi?

Vai tu jūti Latviju? Sajūti! Uzvelc latviešu tautastērpu, paskaties uz sevi spogulī! Vai nav skaisti? Tev jāsajūt savu senču spēks. Neaizmirsti par savu ģimeni – tie ir svarīgākie cilvēki tavā dzīvē. Pieskaries vecajām vecvecmāmiņas stellēm – sajūti pagātnes elpu. Iedomājies, kādi mākslas darbi uz tām ir tapuši un cik veiklām bija jābūt rokām, lai gala rezultāts būtu tāds, kāds tas ir, jo tas ir milzīgs darbs, kuram vajadzīgs liels gribasspēks. Novērtē šo devumu. Vai nejūti neko? Sajūti!

Cilvēk, vai tu esi savas dzimtenes godavīrs? Latvija ir stipra valsts, tai ir savas tradīcijas un vēsture, kas nezudīs, ja mēs paši tās kopsim. Un to sagaida gaiša nākotne. Lai arī tu to sagaidītu, tev jākļūst par īstu latvieti. Vai tu tā jūties?

Silva Kaigorodova
Špoģu vidusskola, 12. c klase

Jūlijas Visokinskas zīm., 4. klase, Randenes pamatskola

Kad biju maza meitene, man patika pavadīt laiku pie strautiem, upēm un upītēm. Man patika sajust, kā tās visas urdz, tek, satek no mazākās lielākā, tek atkal, līdz savienojas – lielā, dzidrā, spēcīgā, neuzvaramā un nebeidzamā upē.

Kad biju maza, man patika skandēt tautasdzesmas. Mamma stāsta, ka esmu zinājusi no galvas veselu dainu grāmatu. Laikam tādēļ arī tagad manās acīs iemirdzas prieks ikreiz, kad dzirdu skanam latviešu skaistākās dziesmas. Mani iedvesmo rīts un skaista latviešu valoda. Tā skan kā vasaras rīts Latvijas laukos. Saule. Dzidrums. Miers. Un daļīja no Latvijas sirds. Viena daļīja valodā, cita – vasaras briedumā.

Mana latvietes sirds ir tīra. Tā ir bagāta un pilnīga. To sargā krāsainas rudens lapas, atmiņas par patieso bērnības prieku un skanīga latviešu valoda. Vēl nedaudz baltā ziemas sniega uz egju zariem Ziemassvētku vakarā. Pašā viducī ietīta mīlestība pret Latviju.

Man patīk izjust rudenī Latvijā. Patīk mirklis, kad ceļi ir kaisīti krāsainām lapām, un mirklis svētdienas rītos, kad esi tikko atdarījis acis, bet krāsnī jau iekurināta sprakšķ uguns. Es zinu, ka katram latvietim savas zemes krāsas ir atšķirīgas, bet tām noteikti jābūt gaišām. Jo gaišs ir mirklis, kas vadīts Latvijā, gaiša ir valoda, ko dēvē par latviešu, un gaiša ir pati latviešu tauta, ja tā mīl un ciena sevi. Es iedegos par Latviju. Mēs iedegamies. Degam. Nepārvēršamies pelnos. Esam.

Sīki, mazi, salti, karsti, nebeidzami lieli, nobrieduši un skaji strautiņi satek vienā varenā upē, ko sauc Latvija. Tos strautiņus – latvieši. To dzidro un svētīto ūdeni – latviešu valoda.

Ilze Mileiko
Ciblas vidusskola
12. klase

Vieni apgalvo, ka valoda – tā esot cilvēka visīstākā dzimtene, cilvēka esamības mājas. Mēs visi, gribot vai negribot, apzinoties vai ne, piedalāmies mūsu dzimtās valodas radīšanā un izkopšanā. Valoda, tāpat kā cilvēks, nekad nav pabeigta, galīga, nemainīma, negrozāma. Iedegties par valodu? Tas nozīme, manuprāt, spilgti izpausties. Dedzīgi nodoties valodai. Aizrauties. Izjust to. Valoda – tas ir kaut kas mūžam dzīvs. Valoda – brīnums, tāpēc, ka tā, ārēji it kā cieši un stingri balstīdamās un iekļaudamās noteiktajās likumībās, nosacījumos, īstenībā nekad nepakļaujas.

Viktorija Mikute
Grobiņas vidusskola
9. v klase

Latvija ir dzimus tumšā gadalaikā – novembrī, tāpēc mums ir vajadzīgi gaismas apliecinājumi ar svecēm, lapu liesmām, svētku salūtu un, galvenais, kopā būšanu, kas rada vienotības sajūtu un ticību Latvijai. Ir daudz notikumu, kuros pietiktu tikai ar mūsu līdzdalību, lai mēs paši sev apliecinātu un atgādinātu – esam tauta, kurai ir sava valsts un valoda.

Kamēr vien mēs esam dzīvi, mums ir kājas un rokas, varam kustēties, runāt un cīnīties par sevi un to varam darīt arī par tiem, kas paši vairs nav spējīgi, mums ir jācīnās. Kamēr vien degsim kā mazās svecītes par spīti vējam, mēs būsim, mūs pamanīs un ievēros. Mums ir jāpastāv par sevi, jānosargā sava valsts, jānotur kopā tauta, jārunā latviski, lai mūsu valoda nepazustu.

Evita Hibšmane
Jelgavas Spīdolas ģimnāzija, 12. v klase

Veronikas Bendrātes zīm., 1. klase, Rīgas 68. vidusskola

Sesenos laikos pār Zemi valdīja kāds varens ķēniņš, kuram bija skaistas meitas. Tās bija gan ugunīgas melnmates, gan klusas rudmates, gan cirtainas gaišmates. Visvairāk viņš mīlēja trīs jaunākās, kurām deva vārdus Lietuva, Igaunija, Latvija. Mazas tās bija apajīgas meitījas, sārtām dzērveņu lūpiņām, ābelziedu krāsas vaidziņiem un medus dzelteniem, cirtainiem matiem. Viņas, rokās saķerušās, nebēdnīgi skraidīja pa pieneju plāvām, pakalniem un liedagu, un pēc liepu ziediem smaržojošajos matos tām rotājās vējš.

Tēvs īpaši mīlēja Latviju. Viņa allaž bija jautra un smaidīga. Ar visiem labprāt draudzējās. Katram zināja pateikt kādu labu vārdu. Visi viņu mīlēja un gaidīja, jo viņas smaids ienesa prieku pat vistumšākajās būdīgās.

Latvija izauga, kļuva par skaistuli. Precinieki straumēm plūda bildināt. Cits mīlēja Latvijas cirtainos matus, cits zilās vizbulišu acis, bet cits kāroja vien vecā ķēniņa kroni.

Latvijas pūrs tiešām bija bagātīgi pielocīts. Dimantu, zelta un rubīnu gan Latvijai nebija. Pūra lādēs, rūpīgi izklātas, gulēja skaistas zeķes, villaines un sagšas, zīļu vainadziņi, izšūti ģieburiņi. Mantojumā bija arī dzeltenās purenes un baltās maijpuķites upju krastos, tumšie meži, pilni sēju un ogu, bērzu birzis, lakstīgalu dziesmas, cīruļu trelli un bangajoša dzintarjūra. Vislielākais dārgums, kas piederēja Latvijai, tomēr bija tauta un brīvība. Cilvēki bija strādīgi. Cits citam palīdzēja, cienīja un godāja. Svētkos viji sanāca kopā, skanīgi dziedāja un jautri uzdancoja, bēdās un priekos – uzmundrināja un atbalstīja.

Tomēr neviens no preciniekiem Latvijai īsti nepatika. Viņa atraidīja vienu, tad otru. Svežzemju princi sadusmojās. Ko nevarēja ar labu, nēma ar varu. Sāka postīt būdīgas, mocīt cilvēkus, centās piespiest Latviju paklausīt... Latvija kļuva bēdīga. Viņas vaigs sadrūma, sejā reti parādījās smaids. Līdz kādu dienu tā sasirga pavism.

Arī ļaudis saslima ar kādu dīvainu slimību. Sāka cits citam darīt pāri, lielīties un aprunāt, komandēja, slinkoja, bija aizmirsuši, kā dzīvoja agrāk. Pļavas aizauga ar krūmiem, ezeri pārvērtās par purviem, ceļi kļuva neizbraucami, mežos vairs nebija zvēru un koku.

Šai zemē dzīvoja maza meitenīte, kuras vecāki kādreiz bija stāstījuši, kā senāk tauta dzīvoja. Viņa ticēja, ka Latvija var atkal atveseļoties, ja vien visi to vēlēsies. Viņa sasauca bērnus, iedeva katram rokās mazu koka stādiņu, un bērni sastādīja mežus. Bērni mīlēja dabu, to nepostīja, sargāja zvērus, rūpējās par putniem. Vecos cilvēkus mazie cienīja un lūdza padomu, ja ko nesaprata.

Lēnām, bet Latvija tomēr atlaba. Tik spēcīga kā kādreiz tā vairs tomēr nebija. Kāds gudrais teicis: katru dienu vismaz viens labs darbs jāizdara, vismaz viens labs vārds jāpasaka, tikai tad Latvija kļūs daiļa kā agrāk.

Ko labu Tu šodien izdarīji, ar ko padalījies, kam labu vārdu pateici?

Katrīna Blūma

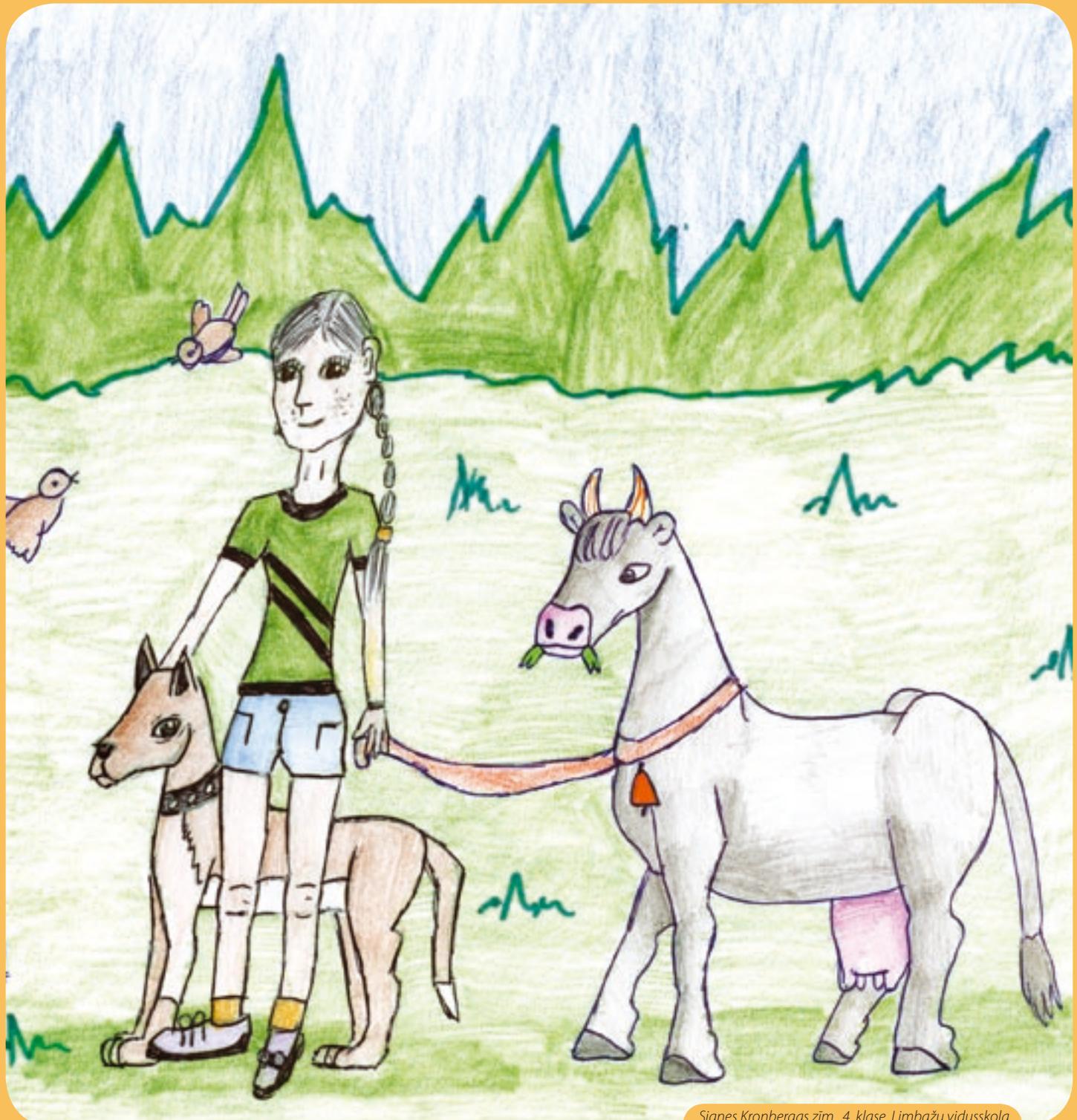
Gulbīša vidusskola

5. klase

Sintijas Kadaģes zīm., 4. klase, Grobiņas pagasta sākumskola

Signes Kronbergas zīm., 4. klase, Limbažu vidusskola

Alinas Briedes zīm., 3. klase, Bērzaunes pamatskola

Iededzies par tautu,
Par savu valsti,
Par visiem, kas tev apkārt mīt,
Lai varam labu vārdu pasacīt.

Iededzies par savu valodu,
Par sevi un citiem,
Par to, ko ar vārdiem nevar pateikt
Un par to, kas tevī pašā mīt.

Iededzies par pasauli,
Par labajiem un jaunajiem.
Tu paskaties uz viņiem
Un domā, kas būs rīt?

Iededzies!
Par vājajiem, nabadzīgajiem,
Par labestību, mīlestību,
Iededzies par to!

Iededzies par savu tautu, valsti un valodu,
Lai spētu to sataustīt
Un aiziet tur, kur zvaigznes krīt.
Iededzies, iededzies par visiem!

Armins Janiks
Mālupes pamatskola
9. klase

Par manu valsti senči ir lējuši asinīs. Mana valsts ir radusies no mūsu sappiem. Bet kas notiek tagad? Tā grūst cilvēku nevērības dēļ. Mana tauta cieš augstāk stāvošu cilvēku vienaldzības dēļ, kuri rūpējas tikai par savu labklājību. Katrs zieds, ko es redzu, lūdzas, lai tauta nepadodas un cīnās par to, kā dēļ mira mūsu senči. Ir grūti noskatīties postā, kas plosās pār manu tautu un valsti. Kāpēc mēs padodamies? Kāpēc mēs neceļamies un necīnāmies?

Reiz cilvēki stāvēja laukā, aukstumā, lai viņu bērni un mazbērni būtu brīvi, lai viņiem būtu labāka nākotne. Vai mēs to visu esam sagrāvuši līdz pēdējam sapnim, līdz pēdējai cerībai? Mums nav jākaros, lai panāktu savu taisnību, jo tam nav nozīmes. Mums nav jākliedz, jo iespējams mūs tāpat nedzirdēs. Mums tāpat kā toreiz ir jāsadodas rokās, nevis lai cīnītos, bet lai palīdzētu līdzās esošiem un mūsu valstij. Mums jāturas pretim vētrai kā visstiprākajam ozolam.

Man personiski ir grūti paitēt garām ziedoju mu kastītei, neiemetot tur ne santīma, un es zinu, ka, pateicoties šim santīmam, kāds spēs izdzīvot, kāds būs paēdis, apģērbts un vesels.

Es zinu, ka ir grūti atvadīties no bērnības mantījām vai pasaku grāmatām, bet varbūt tieši tas iepriecinās mazuli, kas ir pazaudējis savu smaidu?

Nav jātērē tūkstoši par dārgām mantām. Es varu dāvāt mazu nieciņu, mīlu vārdu vai vienkārši smaidu dzīves pagurušam cilvēkam, bet, galvenais, lai tas nāk no visas sirds.

Es gribu dalīties sirds siltumā, palīdzēt apkārtējiem justies mīlētiem un gaidītiem.

Tikai vienotība, līdzjūtība un savstarpējā mīlestība liks mūsu valstij atkal ziedēt kā krāšņam, tautas mīlētam ziedam.

Ieva Lukševiča
Kuldīgas pamatskola
8. klase

Martas Vanagas zīm., 3. klase, Nautrēnu vidusskola

Jau kopš agras bērnības es dzīvoju tālu no pagasta centra – mežā, ko sauc par Balto silu.

Vietā, ko bieži dēvē par „pasaules malu”, es dzīvoju kopš gada vecuma, un mani vienīgie draugi ir mežs un vientulība. Es dzīvoju vietā, kur nav neviena bērna manā vecumā. Vientulība ir pavērusi plāsu, kuras vienā pusē atrodas pagasta bērni, bet otrā pusē esmu es – meitene no Baltā sila.

Mežs ir vieta, kur es pavadu lielu daļu sava laika, kad esmu sliktā noskoņojumā vai esmu skumja.

Te es varu aizmirst savas skumjas, jo mežs ir pilns brīnumu. Vai tas būtu mazs putnēns, kas mācās lidot, vai puķīte, kas izspraukusies cauri sūnām, – tas ir brīnumi. Es to visu redzu dienu no dienas, gadu no gada, bet acis no tā visa nepiekūst. Ir arī kāds cits iemesls, kāpēc es eju uz mežu. Man vienmēr ir licies, ka arī mežs ir skumjš. Ilgi es nesapratu šo skumju iemeslu. Bet tad es atradu veco „Būklēju” māju.

Tolaik es nezināju, kā sauc šo māju un kas ir bijuši tās iemītnieki, tāpēc Jāvu savai iztēlei brīvu valju. Staigājot pa mežu, es iztēlojos, kā tas būtu, ja šī māja būtu apdzīvota, ja tajā būtu bērni manā vecumā.

Kad es domāju par iespējām, kādas man būtu, ja „Būklējos” kāds dzīvotu, es aizmirsu visu pasauli, tāpēc mežā nomaldījos no ierastajām takām un bieži uzdūros citām māju drupām. Ar katriem māju pamatiem, ko es atradu, radās aizvien vairāk jautājumu. Kāpēc mājas tikušas pamestas? Kas noticis ar to iedzīvotājiem? Atbildi rast palīdzēja vectētiņš, kurš savulaik ir bijis mežsargs šajos mežos. Viņa atbilde bija tikai viens vārds – izsūtīšana.

„Apšukalni”. Šīs mājas ir piedzīvojušas daudz sāpju. Pirms sešdesmit gadiem nakts melnumā no mājām tika izrauti divi brāļi – Antons un Roberts. Mājās, Latvijā, palika viņu ģimene un draugi. Varbūt tās bija zaudējuma sāpes vai atmiņas par Antonu un Robertu, kas lika „Apšukalnu” iemītniekiem pamest mājas, to nekad neuzzināšu, bet fakts paliek fakts – „Apšukalnu” vairs nav.

„Ziedulejas”. Šo māju iedzīvotāju likteņi ir miglā tīti. Māju drupas ir tuvākās manām mājām, tāpēc redzu tās Joti bieži. Visneparastākais ir kāds koks māju pagalmā, jo tas aug N burta veidā. Noslēpumuasta to tādu saliekusi, kad, tumsā nezinādami, kur spert kāju, „Zieduleju” iemītnieki tam pārgājuši pāri. Atbildi zina tikai vecais jāņogu krūms, kurš klusē.

„Lekmaņi” ir viena no mājām, kas vēl ir apdzīvotas. „Lekmaņos” dzīvo Ilgas tante, kurai ir septiņdesmit gadu, un laiku pa laikam viņa mani pacienā ar saldumiem. Pirms sešdesmit gadiem Ilgas tantes vecākus izsūtīja uz Sibīriju. Alfrēds un Vilma tika cietsirdīgi atrauti no meitas tikai tāpēc, ka mūsu dzimteni iekāroja kāda cita, lielāka valsts. Grūti iztēloties, kādas skumjas Ilgas tante izcieta, kamēr bija atšķirta no vecākiem, gadiem ilgi viņus neredit. Viņa noteikti bijusi Joti vientuļa. Ilgas tante vēl joprojām cieš no šiem senajiem notikumiem, kas, iespējams, ir iemesls, kāpēc viņai nav bērnu. Cilvēks, kas ir izcietis tādas skumjas, baidās tās izraisīt arī citiem...

„Būklēji”, „Strauti”, „Baltiņi”, „Cīrulīši”, „Medņukalni” – tās tikai piecas no divdesmit mājām, kurās reiz Baltajā silā dzīvoja laimīgas ģimenes.

Nesen, staigājot pa Alūksnes ielām, dzirdēju kādu mazu zēnu, jautājot tēvam: „Tēt, kad mamma būs mājās?” Skolā draudzene stāsta: „Redz, ko mamma man no Anglijas atsūtīja”. Mēnešiem ritot, pilsētas ielas kļūst aizvien tukšākas. Drīz tās kļūs par manu Balto silu...

Es negribu, lai visa Latvija kļūst par vientulības un skumju mājām, tāpēc mana sirds iedegas par bērniem, kuri dzīvo pie vecvecākiem, kamēr viņu mammas pelna iztikas naudu ārzemēs. Mana sirds iedegas par Latvijas klusajiem, tukšajiem laukiem! Mana sirds iedegas par manu Balto silu...

Ilva Akermane
Malienas pamatskola
8. klase

Diānas Loginas zīm., 3. klase, Upītes pamatskola

Reiz senos laikos kādā zemē, kur dzīvojusi tautasdziesmas mīloša tauta, valdīja kāds mantrausīgs, skops, vientuļš un vecs valdnieks vārdā Bubulis. Viņam Joti nepatika un skauda, ka Jaudis gan kopīgi strādājot, gan atpūšoties, vienmēr skandināja tautasdziesmas. Bubulis tādās reizēs naidīgi noraudzījās no savas lepnās pils logiem uz nabadzīgo Jaužu mazajām būdiņām, kur valdīja laime un saticība. Bubulim no tā nekā nebija, viņš bija vecs un vientuļš. Jūtot, ka drīz klāt pēdējā stundīja, viņš izdeva ziņojumu, ka atstās visu savu zemi un mantu tam, kurš visilgāk skaitīs tautasdziesmas.

Ļaudis nealka pēc naudas un varas, tāpēc neviens nepieteicās, tikai viens bārenītis, – vārdā Latvis, kurš arī jutās vientuļš, nolēma iet pie Bubula un izmēģināt savu veiksmi.

Pagāja viens gads,
pagāja otrs gads, Latvis
tik dziedāja un skaitīja
tautasdziesmas.

Bubulis to vairs nevarēja izturēt un prasīja: „Cik ilgi tu vēl skaitīsi tās dziesmas?” Latvis atbildēja: „Kamēr tauta dzīvos, tik Igi skanēs tās dziesmas!”

Bubulis kliegdams teica: „Es tev atdodu visu – gan mantu, gan zemi –, tikai apkusti! Man vienīgi interesē – ko tu ar to visu iesāksi, jo man tas nesis tikai nelaimi?”

„Zemi nosaukšu par Latviju un bagātību godīgi izdalīšu Jaudīm, lai visi dzīvotu vienlīdzīgi, taisnīgi un laimīgi!” ar lepnumu atbildēja Latvis. Tā tautasdziesma uzvarēja jaunumu un tauta tika pie savas zemes – Latvijas.

Ivo Kapiņš
Mālpils vidusskola
6. klase

Mums katram ir savas dzimtene, par kuru iedegties. Vienam tā ir neizprotama, no kuras viņš cenšas bēgt, otram tā ir vieta, kur uzaugt un nodzīvot savu mūžu. Man tā ir vieta, kur piepildīt sapņus.

Kurš gan cits, ja ne es? Iedegšos par savu Latviju! Es to mīlu, un man jācenšas to veidot, attīstīt un rūpēties par to pēc iespējas labāk. Zeme man ir svēta, jo šajās mājās ir pavadīta mana bērnība.

Ir skumji noskatīties, ka cilvēki dzīvo Latvijā, bet nerunā latviski. Bet ir arī tādi cilvēki, kuri, atbraucot uz Latviju, spēj Joti īsā laikā iemācīties latviešu valodu. Un man ir milzu prieks par šiem cilvēkiem, kuriem ir vēlēšanās apgūt valodu, spēja pielāgoties. Es gribētu, lai visi, kas dzīvo Latvijā, runā man saprotamā un no bērnības lolotā latviešu valodā.

Anete Dzene
Vecpiebalgas vidusskola
7. klase

Mēs smejam no dzījas akas, un ūdens ir tīrs un dzidrs! Tā mūsu Latvija, un tā mūsu dzimtā valoda. Nedrīkst to saduļķot. Kad pavasarī uzzied ābeles, tad rudenī būs laba raža. Bet ja nu salnas... jāturas pretim aukstajam vējam, un es jūtu, – man pārskrien drebūji. Es baidos, ka salna var iznīcināt manus sapņus un domas. Bet par spīti visam es jūtu, – būs labi!

Redzu daudz labu un gudru draugu, ar ko kopā pēc ilgiem gadiem kopsim savu valodu un palīdzēsim savai Latvijai. Zinātne attīstīsies, skolas būs skaistas, cilvēki veseli un laimīgi. Nevajag meklēt ārzemju gudros prātus, mēs neesam nezinīši. Vajag noticedēt sev! Mūsu tradīcijas un ticējumus var izmantot arī augsti attīstītā valstī, un es redzu skaistu, tīru un latvisku savu zemi.

Rihards Kudiņš
Sākumskola „Taurenītis”
6. klase

Mārtiņa Roņa zīm., 3. klase, Inčukalna pamatskola

Es esmu vēl maza meitene, bet no mazotnes es mācos runāt latviski. Manā ģimenē neviens nav latvietis. Es mācos Rīgas Annījmužas vidusskolā. Tā nav latviešu skola. Man patīk latviešu valoda un vispār patīk viss, kas saistās ar šo valodu, tautu un valsti. Patīk cilvēki, kuri dzīvo šajā valstī – Latvijā.

Cilvēki ir dažādi. Ľoti daudz ir vecu cilvēku. Man viņu ir ūgi. Viņiem ir grūti, jo pensijas ir mazas. Par visu dārgi ir jāmaksā – par zālītēm, dzīvokli un vispār, – dzīve pensionāriem kļuvusi Joti grūta. Ja es būtu Latvijas prezidente, es izdotu likumu, lai Latvijā cilvēki dzīvotu labi. Lai katram bērnam būtu laimīga ģimene, lai veciem cilvēkiem būtu laba pensija.

Mācoties skolā, es Joti daudz jauna uzzinu par savu valsti. Par ievērojamām un svētām vietām Rīgā un Latvijā. Man ir jāzina šīs valsts vēsture, kā agrāk dzīvoja mūsu senči.

Bet galvenais – man ir Joti labi jāzina latviešu valoda, jo es gribu skaisti runāt un gramatiski pareizi rakstīt. Kas zina, kas mani gaida tālāk. Es ceru, ka manā nākotnē Joti daudz būs saistīts ar latviešu valodu.

Zināt daudzas valodas – tas ir Joti labi, bet Joti labi, ja cilvēks zina savas tautas valodu. Tas prieina katu, kas dzīvo šajā valstī. Es teikšu godīgi, man patīk skolā un visur, kur ir latviešu valoda vai kaut kas ar to saistīts. Man tas Joti patīk, un man vēl patīk tas, lai kur es tikai nepaskatītos, lai kur es tikai nedzirdētu latviešu valodu, es katu reizi dzirdu jaunus vārdus, un ar šiem vārdiem varu dalīties ar visiem, kas dzīvo uz šīs zemes.

Latviešu valoda manā sirdī ielegās un kļuva man mīļa un dārga. Es mīlu šo zemi Latviju, tā ir visskaistākā zeme. Man un visiem bērniem, kas dzīvo Latvijā, ir jāsaudzē mūsu daba, jāmīl šī zeme un vienmēr ir jāatceras, kā par šo brīvo Latvijas zemi cīnījās cilvēki, kuri arī sapņoja par mūsu Latvijas nākotni.

Es esmu tavs bērns, Latvija!

Veronika Kostrova

Rīgas Annījmužas vidusskola

5. b klase

Nekad neaizmirsti Latviju! Ja tev nav lepnuma par savu valsti, tad tu nevari lepoties arī ar sevi, jo galu galā – kurš tad to valsti satur kopā? Kas? Taču cilvēki un tauta. Tev sākumā jālepojas ar savu ģimeni, tad pilsētu, kurā dzīvo, skolu, novadu, tad arī ar valsti tu leposies!

Manī ir svētku sajūta, lepnums – patriotiskās jūtas, kuras manī kvēlo. Laikam esmu iededzies par savu valsti, valodu un tautu... ja mums katru dienu tik stipri kvēlotu šīs liesmījas... ko tik mēs spētu izdarīt!

Edgars Runcis

Limbažu 1.vidusskola

10. klase

No vārdiem Jaudis stiprus ceļ tiltus.
No vārdu ugunkuriem jauni vārdi dzimst.
Burti no dzirkstīm pret debesīm sitas,
Un tā mūsu dzīvē ik brīdi bez mitas.

No vārdiem veidojas jaunas pasaules,
Kad tos silti jo silti sasildīt prot.
Tas notiek, kad cilvēks ved vārdus uz tirgu,
Uz vārdu tirgu ar ašajiem vēja zirgiem.

Reizēm vārdi nosalst pie kādām durvīm,
Jo tur slieksni nejauj tiem kāpt.
Vārdu ugunkuri tad lēni aplust,
Un dzirkstīs vēji vairs nespēj tos pūst.

Reizēm vārdi uzplaukst uz gājputnu spārniem
Un kopā ar tiem kā ziedi debesīs mirdz.
Gribas tos noplūkt un samīdot cieši plaukstās,
Lai nesalst tiem rudens debesīs augstās.

Rūdolfs Dāvis Lācis

Rencēnu pamatskola, 6. klase

Rēzijas Neifeldes zīm., 3. klase, Jēkabpils pamatskola

Katrīnas Kates Būkas zīm., 1. klase, Jēkabpils pamatskola

Dianas Kononecas zīm., 3. klase, Daugavpils Krievu vidusskola – licejs

Ir 1928. gads... Es, tikko uzšūts Latvijas karogs, mierīgi guju kāda neliela Jēkabpils veikala plauktā un lepojos ar savu piesātināto purpura sarkanumu un mirdzošo baltumu. Ir pienācis 17. novembris – valsts svētku priekšvakars. Pēkšņi izdzirdu, ka iečikstas vecās, neieejotās veikala durvis. Ir ienācis kāds pavecāks lauku vīrs. Dzirdu, ka vīrs saka pārdevējai: „Karogu... Man vajag karogu! Ziniet, ja nevarējām to ar lepnumu izkārt pirms desmit gadiem, tad vismaz tagad...” Un balss noslāpst čukstā. „Tur, augšējā plauktā pa kreisi,” atbild pārdevēja savā zemajā un melodiskajā balsī, kas šobrīd sajaukusies ar aizkustinājumu un prieku. Nākamais, ko jūtu, ir vecā zemnieka raupjo un sastrādāto roku pieskāriens. Par visu, kas viņam pieder, ir bijis jācīnās pašam. „Šis derēs,” viņš saka, „izskatās izturīgs. Steidzos savu jauno māju pabeigt uz valsts svētkiem, tur arī rīt plīvos šis karogs.”

Pārdevēja mani ietin avīžpapīrā, un vecais vīrs, pasitis mani padusē, ātriem soļiem izsteidzas ārā novembra salā. Un tiešām – nākamajā dienā es celi plīvoju pie gaišas, pēc koka smaržojošas jaunbūves sienas. Šī tradīcija turpinās divpadsmit gadus, līdz kādu dienu es tieku ietīts biezā, pelēkā vadmalas drānā un paslēpts bēniņos aiz galējās jumta spāres. Okupācija... Tā es nogulēju ilgi, gadus piecdesmit. Vienīgās skaņas, ko šo gadu laikā dzirdu, ir peļu skrapsti tepat tuvumā. Visus šos gadus mani moka tikai viena doma – vai es vēl kādreiz tikšu godā celts?

Vēlreiz dienasgaismu ieraudzīju tikai 20. gadsimta beigās, laikā, ko tagad saucam par Trešo atmodu. Mana bijušā saimnieka dēls, būdams jau sirms vīrs, mani uzdāvināja kolhoza „Zīlāni” Tautas frontes nodajai kopā ar novēlējumu: „Lai karogs mūžam plīvo!”

Pēc tam man bieži mainījās īpašnieki, un tagad, sirmā 81 gada vecumā, es piedero kādam vīram, kurš ir liels savas valsts patriots un arī savus bērnus audzinājis tādā pašā garā. Viņa sieva strādā par vēstures skolotāju un sniedz bērniem zināšanas gan par manu, gan visas valsts vēsturi. Uz visiem valsts

svētkiem es tieku aizdots šai skolai un celi plīvoju pie tās. Uz šo manu atdzimšanu ar lepnumu noskatās mana saimnieka meita Melita, kas mācās šajā skolā. Arī viņa apzinās savu pienākumu pret valsti un mani, šīs valsts simbolu. Es ticu, ka viņa par mani parūpēsies un, kad pienāks laiks, nodos tālāk saviem bērniem un mazbērniem, kuriem par prieku un lepnumu es plīvošu atkal. Plīvošu mūžam...

Melita Vidējā

Jēkabpils 3. vidusskola
10. a klase

Atjaūj.
Atjaūj sev mazdrusciņ iedegties.
Tev nav jāmirdz, lai citi apžilbtu,
Tev jāmirdz, lai citi sajustu.

Iededzies.
Iededzies nosargāt Latviju.
Kopā mēs to spētu.
Mēs nosargātu savu Latviju,
Kaut mazliet laimīgu.

Es atjaūšu.
Es drīzāk palūgšu –
Iededzies savas valsts dēļ!
Mēs esam pelnījuši to sajust.

Atjaūj!
Atjaūj iedegt sevī gaišumu.
Gaišumu, kas atmirdz tavās acīs.
Gaišumu, kas atmirdz mūsu sirdīs.

Atjaūj.
Atjaūj sev mazdrusciņ iedegties.

Ance Šatrovska
Vecpiebalgas vidusskola, 9. klase

Edija Šenčkova zim., 4. klase, Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskola

Latvijā esot visskaistākie mākoņi. Katrā šajā atmosfēras ūdens tvaiku sakopojumā ar romantisko nosaukumu var sazīmēt kādu attēlu. Viens redz sniegbaltu, pūkainu leduslāci ar nooplūkātu ausi, cits ierauga lunkanu nāru, laiski atdusoties savā nodabā. Visjaukāk mākoņos raudzīties Kurzemes plašajās pļavās, kur neredz beigu, vien bezgalīgu tālumu, kad gribas skriet un redzēt, kur beidzas horizonts. Līdzenumos, kuros zeme tikko uzarta, lai stādītu kartupeļus, svaigais brūnumums kontrastē ar zaļumzaļu mežu, kas savos apskāvienos ir samīlojis laukus. Tad var pacelt acis uz augšu un ieraudzīt visdažādākās gleznas.

Mēs, daudzi latvieši, vēlētos karstu vasaru kā dienvidu zemēs visu cauru gadu. Bet mums ir sniegbalta ziema, kur saules atspīdums sniegā acīs kož tik stipri, ka plauksta sejai jāliek priekšā. Iebraucot Madonas rajonā, Ērgļos, kupenas ir tik lielas, ka, ielecot kādā sētnieka sastumtā sniega čupā, esi kuponās līdz padusēm.

Pavasarī līdz ar lietu un dubļiem var redzēt, kā daba mostas. Lidojot virs koku galotnēm, Latvijā atgriežas gājputni. Gaiss maijā no cerīju un ievu krūmiem tik versmains, ka noreibt var.

Pirmsjānu laikā viss ir piebriedis zaļš, pieneņu pūkas vēl lidinās, visapkārt margrietiņu pilnas pļavas, zilo zvaniņu noauguši lauki. Smaržīgas kumelītes, ko vēl steidz noplūkt tējai, lai malkotu drēgnajos, vēlajos, bet nostalģiskajos rudens vakaros.

Raibu raibās lapas sakritušas zemē un veido košu paklāju. Cēsu Pils parkā ir mans visskaistākais rudens. Tur ir viens koks, līks kā večīja, bet tomēr tik eleganti noliecis savus kārnos zarus ūdenī, ka arī duļķaina dīķis jau pilns ar rudenīgajām lapām.

Mans sapnis ir noiet kājām visu Latvijas piekrastes robežu. Kā Ziedonis, apbraukājis dzimteni, tā teikt, no iekšpuses, es to ieraudzītu no ārpuses. Atturīgo, pļavām un akmeņiem klāto Rīgas jūras līci, atpūtnieku pārpildīto Jūrmalas pludmali, varenos stāvkraustus, kur krasta robeža no meža uzreiz pie bangojošajiem

viljiem, un manu vismījāko pludmali Liepājā, kur plīvo zilais karodzīņš, un kāpas, kur var pasargāties no nesaudzējošā jūras vēja. Apskaut un turēt ciet savu visdārgāko zemi. Savu vienīgo dzimteni un mājas. Apmīlot Latviju no ārpuses, lai pēc tam būtu silti iekšienē.

Lauma Malnace

A. Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskola, 2. kurss

Desmit baušļi ir universāli uzvedības principi, kuri kopš to rašanās laika lielākā vai mazākā mērā ir ikvienas ētikas sistēmas pamatā. Juris Rubenis saka, ka baušļi risina problēmu, kā dzīvē savienot divas lietas – vēlēšanos būt individuāli brīviem un ievērot citu cilvēku tiesības.

Latvietības baušļus var attiecināt uz tautu, tās valodu un valsti, kurā dzīvo. Tos vajadzētu zināt un saprast ikvienam Latvijas iedzīvotājam, kurš ciena un mīl savu zemi.

1. bauslis – „Tev nebūs Latvijas valsti atdot citiem!”
2. bauslis – „Tev nebūs nodot Latviju!”
3. bauslis – „Tev būs pieminēt cilvēkus, kuri Latvijai darījuši labu!”
4. bauslis – „Tev būs saglabāt latviskumu!”
5. bauslis – „Tev būs ievērot Latvijas valsts likumus, ja tu tajā dzīvo!”
6. bauslis – „Tev būs saglabāt latviešu valodu!”
7. bauslis – „Tev būs saprast savus līdzcilvēkus!”
8. bauslis – „Tev būs Latvijas vārdu celt godā!”
9. bauslis – „Tev nebūs nievāt Latvijas valsts karogu un himnu!”
10. bauslis – „Tev būs mīlēt savu valsti mūžīgi mūžos!”

Jānis Mjasņikovs

Limbažu 1. vidusskola, 10. klase

Denīzas Savickaites zīm., 4. klase, Žakumuižas pamatskola

I ededzies? Par ko? Šajā laikā, kad apkārt valda izmisums un pieaug bezdarbs. Radinieki un draugi pamet Latviju, pamet ar domu neatgriezties. Tad ir Joti grūti iedegties par savu tautu, valsti un valodu. Tad, kad es dzījāk ielūkojos sevī, es jūtu, ka esmu lepna par to, ka esmu latviete.

Atveru savu pasi un lasu – latviete. Arī es esmu viena no pusotra miljona latviešu tautas. Miljons – tas ir daudz, tātad mēs esam liela tauta.

Vēsturē mācāmies par kādreiz eksistējušām un pēc tam izzudušām civilizācijām, valstīm un tautām. Kāds liktenis nākotnē sagaida mazo Latviju un latviešu tautu? Mani kā īstu latvieti šis jautājums neatstāj vienaldzīgu. Bet kas gan ir īsts latvietis? Vai tāds, par kuru dziesmās dzied: „Dzintara latvieši krogos sēž”? Bet varbūt vienkārši kāds, kurš Londonas priekšpilsētā, iemidzinot bērnu, šūpuļdziesmu dzied latviešu valodā? Vai vēl kāds cits zaljās Īrijas laukos, kurš 11. novembra mijkrēslī klusi iededz svečīti savā logā. Bet varbūt kāds, kurš šobrīd sēž pie traktora stūres un ar dzimtās zemes tīrumu...

Es šobrīd nedegu, bet klusi kvēloju. Man nevajag skajus vārdus, ekstremālas rīcības un pompozus pasākumus, lai nodemonstrētu citiem savu patriotismu. Man nevienam nekas nav jāpierāda. Lai kur mani kādreiz aizvestu dzīves līkloči, es vienmēr palikšu es. Latviete.

Elizabete Ladeiko
Jēkabpils 3. vidusskola
10. a klase

Pār kalnu leca citronu dzeltena saule, kas kautrīga vēl rādīja tikai nelielu savas cēlās bumbas daļiju. Es palūkojos debesīs, tās bija tik zilas kā vēl nekad. Es kārtējo reizi sajutos lepna, ka dzīvoju Latvijā, zemē, kurā saule ir mīļāka, rudens lapu sārtums viegli sasilda sirdi, ziemas pūkainās sniegpārslas noglāsta mazliet apsārtušo degungalu, pavasara ziedu smarža kļudina nāsis, vasaras pienenes iekrāso dzeltenu pasauli. Vienmēr, kad skatos ārā pa logu un redzu plavā spīguļojam rasu kā mazas, trauslas stikla bumbījas, es esmu laimīga, ka esmu latviete. Īsta latviete.

Mīliet šo zemi, sargājet no saltiem vējiem, samīlojiet, apskaujiet. Un par spīti visām asarām, problēmām un grūtībām neaizmirstiet smaidīt, jo viens nieka smaids spēj iepriecināt kādu, kurš iepriecinās vēl kādu citu. Padarīsim Latviju gaišāku ar mīliem vārdiem pret citiem cilvēkiem, ar palīdzīgu roku pakritušajiem, ar mīlestību pret dzīvniekiem un, pats galvenais, – ar sirds siltumu. Visi kopā mēs pārvarēsim grūtības un visas nelaimes. Nebaidieties paklupt, katrs klupšanas akmens ir iespēja, lai sevi pilnveidotu, darītu gaišāku un laimīgāku sevi un Latviju.

Daina Leščinska
Kalnezeru Katoļu pamatskola
9. klase

No mūsu mazā bišu stropa – Latvijas – ik dienu aizlido desmitiem bišu, kas necer atgriezties savās mājās. Viņu vietas paliek tukšas, un arī pamestā stropa darbs vairs neveicas, jo, tikai kopīgi strādājot un katru šūniņu aizpildot, mēs iegūstam saldo medu. Jā, tik Joti gribētos, kaut atrastos zinoša un varoša bišu māte, kas sasauktu visu saimi vienuviet, un darbs atsāktu savu gaitu, un atkal gaisā virmotu saldā un dzidrā medus smaržā.

Dairis Ābols
Preiļu 1. pamatskola, 8. b klase

Magdalēnas Meijeres zīm., 4. klase, Zākumuižas pamatskola

Latviešu valoda ir tikai viena no divām dzīvām palikušajām baltu valodām. Skumji, bet iedzīvotāju kļūst aizvien mazāk, jo cilvēkiem vienīgā izeja šķiet braukt prom no mūsu mīlās Latvijas.

Vajag būt nedaudz prātīgākiem, atrast izeju no problēmām, tad būs arī labāks dzīves līmenis. Tad notiktu pretējais – cilvēki brauktu uz Latviju un domātu par nākotni Latvijā, nevis kur citur ārzemēs.

Vanda Viktorija Jākobsone

Slokas pamatskola, 5. a klase

Latvija, tu esi visskaistākā,
Latvija, tu esi vismīlākā!
Latvija, tu esi viskošākā,
Latvija, Dzimtene, turies!

Rita Lūkina

178. Pociema mazpulks

4. klase

Es dzīvoju Latvijas lielākas upes Daugavas pašā krastā. Tieši pretī mūsu mājai Daugavas otrā krastā ir Nāves sala, tajā ir piemineklis latviešu karavīriem. Uz pieminekļa ir uzraksts:

*Tēvzemes mīlestību
Pirmā vietā stādījāt,
Latvju dēlu varonību
Visām tautām rādījāt.*

Vairākas reizes mēs ar laivu esam cēlušies pāri uz Nāves salu un nolikuši ziedus pie pieminekļa.

Rīgā man patīk staigāt pa Vecrīgas šaurajām ielījām un iedomāties, kāda dzīve te bija tajos senajos laikos. Pēc tam atgriezties atpakaļ mūsdienu Rīgā, iet gar Brīvības pieminekli un pastaigāties zaļajos parkos.

Kad izaugšu liela, gribēšu apceļot daudz dažādas valstis, bet tikai apceļot. Man vienmēr būs vēlme atgriezties mājās, pie Daugavas, baltajiem bērziem un Līgo nakts ugunskuriem. Ir joti labi prast vairākas valodas, iepazīt citu tautu dzīvi un dabu, bet īstās mājas ir un vienmēr man paliks Latvijā, ar latviešu valodu un latviešu tautasdziesmām. Tā ir mana Latvija!

Linda Pērkone

Ogres pamatskola, 6. a klase

Latvija nozīmē manu identitāti, manu piederību. Man tā ir vislabākā, līdzīgi kā Sprīdītim – laimīgā zeme. Es esmu patriote, latvju tautai piederīga, mēs esam stipra tauta, un mēs tik viegli savu tērvzemi neatdosim.

Kam tev sirds, ja tā nav Latvijā?

Tautas vienotība, ticība mūsu valodai, tautai un valstij ir tā, kas palīdzēs pārdzīvot grūtos laikus un ļaus Latvijai atkal atmirdzēt Brīvības pieminekļa trīs zvaigznēs!

Megija Marija Liesma

Ogres pamatskola, 5. a klase

Tauta, valsts un valoda ir kā ābolija lapiņas, kas cieši ir saaugušas kopā, veidojot vienu veselu pasauli. Pasauli, kurā dzīvoja mūsu senči. Pasauli, kurā dzīvojam mēs un dzīvos mūsu bērni, tāpēc ir svarīgi rūpēties par tautas labklājību, valsts izaugsmi un valodas tīrību, lai mēs visi varētu dzīvot kohtā un drošā zemē, kuru saucam par savām mājām – Dzimteni.

Vienota tauta ir liels spēks, kas var gan celt, gan graut, tāpēc tās rokās ir nākotne. Tauta veido valodu un valsti, tā ir virzītāja. Lai patiesi mīlētu sevi, jāmīl savu tauta, jo mēs esam viens vesels.

Valoda ir kā upe, kurai jājauj plūst, to nedrīkst piesārņot. Valoda ir dārgākais mantojums, kuru varam nodot tālāk. Valoda dzīvo savu dzīvi, kurā esam arī mēs. Tauta, valsts un valoda ir neatšķiramas tāpat kā jūra bez ūdens un saule bez debesīm. Mīlēsim un būsim lepni par savu tautu – latviešu tautu, par savu valsti – Latviju un savu valodu – latviešu valodu.

Vita Riepniece

Alūksnes vidusskola, 12. b klase

Ls lepojos ar to, ka esmu latviete. Kas ir tas, kas padara mani atšķirīgu no citu tautību cilvēkiem? Vai tā ir ādas, matu un acu krāsa? Vai varbūt mans spītīgais raksturs? Es domāju, ka galvenā atšķirība ir valoda, kurā es runāju, domāju un šobrīd rakstu, – latviešu valoda.

Man patīk mana valoda. Tā ir skanīga un skaista. Reizēm domāju, ka gribētu to dzirdēt it kā no malas, lai saprastu, kādu manu valodu dzird cilvēki, kuri to neprot.

Es bieži braucu uz sacensībām. Man patīk redzēt, kā mastā užvijas sarkanbaltsarkanais karogs, īpaši starptautiskās sacensībās. Tad var salīdzināt mūsu valsts karogu ar citu valsts karogiem. Mūsu karogs man šķiet visskaistākais. Kad skan mūsu valsts himna, jūtos lepna un piederīga savai valstij – Latvijai.

Una Kalnīga

Grobiņas vidusskola, 6. a klase

Andra Brauera zīm., 2. klase, Vecpiebalgas vidusskola

Nadeždas Karpenko zīm., 3. klase, Straupes pamatskola

Madaras Ievas Zilgalves zīm., 4. klase, Rīgas 85. vidusskola

Latvijā es esmu dzimusi, Latvija ir mana valsts, un, ja tā padomā, kas tajā man varētu nepatik? It kā vajadzētu sajūsmīnāties par visu, tomēr nekas nav ideāls, visur ir savi trūkumi, un es tos redzu arī savā mīļajā Latvijā.

Gribas uzsaukt – Latvijas iedzīvotāji! Nepiesārņojiet! Nemēslojet! Jūs paši kaitējat Latvijas skaistumam!

Latvijas skaistums ir gan vēsturiski senas pilsētas, gan zaļi lauki un pļavas, gan tīras, skaistas, baltu smilšu pludmales, kuras būtu ideāli tīras, ja cilvēki domātu, ko dara. Parkos un pludmalēs jābūt atkritumu konteineriem, kur var izmest sašķirotos atkritumus. Noteikti jābūt norādei: „Videonovērošana! Atkritumus neizmest! Sods no Ls 20“. Varbūt tad cilvēki aizdomātos, ko viņi nodara dabai.

Latvijas bagātība ir ne tikai tās daba, bet galvenais – cilvēki! Politiķi un valstsvīri! Neaizveriet skolas! Skolas ir bērniem, bet bērni un viņu zināšanas ir mūsu kopīgā un Latvijas nākotne! Nākotnē šie bērni varbūt būs labākie pasaules ārsti, politiķi, policisti, skolotāji, kas kalpos nākotnes bērniem, nākamajām paaudzēm. Dodiet bērniem iespēju mācīties, tad Latvijai būs nākotne!

Žēl noskatīties arī uz mūsu mīļajiem, vecajiem cilvēkiem. Ir cilvēki, kas, neko nedarot, saņem miljonus procentos, bet turpat blakus dzīvo Jaudis, kas visu mūžu smagi strādājuši, bet saņem tādu pensiju, kuras nepietiek pat ēdienam. Politiķi, iededzieties par to!

Iededzies arī tu!

Arina Česnokova

Rīgas Šampētera vidusskola

6. klase

Latvijā man Joti patīk, jo šeit ir mana ģimene, te es piedzimu, sāku iet skolā, un te ir simtiem vietu, kurās varu pabūt viena, kad vien vēlos.

Skaistāku valodu kā latviešu es neesmu dzirdējusi. Esmu Joti priecīga, ka to protu.

Marija Lāčplēse

Špoģu vidusskola, 6. a klase

Kviens Latvijas iedzīvotājs ir kā jūrmalā atrasts dzintara gabaliņš. Visi kopā, mīlot un saudzējot savu Latviju, mēs veidojam brīnišķīgas dzintara krelles.

Latvieti, ieliec savā plaukstā dzintara gabalu, kop savu valodu, saudzē to, pilnveido un neļauj pasaules lielvalstu valodām nomākt mazāko.

Latvieti, sakļauj ciešāk dzintara kripatiņu plaukstā! Latvijā taču ir tik daudz skaistā. Vai jūs zināt vēl kādu citu zemi, kurā ir tik neatkārtojami Dziesmu svētki? Vai kāda tauta gadu simtiem ir skandējusi tautasdziesmas, kas māca visas dzīves gudrības? Kopīgi mēs pārcietīsim šo grūto posmu Latvijas vēsturē, un kā vienota tauta sagaidīsim labākus laikus. Ar senču padomiem būvēsim savu nākotni.

Latvieti, iekvēlini dzintara gabalu no Baltijas jūras savā sirdī! Iededz savu sirdi Latvijai, jo tā nenoliedzami ir skaistākā zeme pasaулē!

Klinta Šmite

Andreja Upīša Skrīveru vidusskola, 10. klase

Neesi vienaldzīgs! Nepaej malā! Mums katram ir dota iespēja un laiks, lai apzinātos, kas mēs esam, kurp mēs ejam un kāpēc mēs esam. Katram cilvēkam ir piederība kādai tautai, valstij un valodai. Katram vajadzētu paveikt kādu lielu vai mazu darbiņu, lai vairotu savas tautas lepnumu un atpazīstamību. Neviens koks, neviena puķe neizaug vienā dienā. Lai koks sāktu augt, tas iesākumā ir jāiestāda. Sākot mazos darbiņus, mēs spētu paveikt arī lielos.

Daudzi latvieši aizbrauc no Latvijas, jo izmisums un grūtie apstākļi viņus pamudina uz šo soli. Cik daudz koku paliek neiestādītu, mums arī par viņiem ir jāstāda un jāaudzē!

Tāpēc nezaudēsim šo apziņu, kas esam, nedomāsim par pāridarītājiem, bet kopīgi vairosim labo. Kopīgi sargāsim un kopsim mūsu Latvijā iestādītos ozolus, liepas un ceriņus!

Sintija Leimane

Ogres pamatskola, 5. b klase

Katrīnas Elizabetes Kluces zīm., 3. klase, Āgenskalna sākumskola

Ir vieta, kur debesis zilas,
Zilākas par zilegu laukiem.
Ir vieta, kur saule spoža
Kā spožākais briljants mirdz.
Ir vieta, kur gaiss ir dzidrs,
Dzidrāks par meža avotīju.
Ir vieta, kur vējš tik maigs
Kā maigākais mātes pieskāriens.

Ir vieta, kur meži krāšņi,
Krāšņāki par taureņiem.
Ir vieta, kur plavas baltas,
Baltākas par pienu.
Ir vieta, kur lapas sārtas,
Sārtākas par rubīniem.
Ir vieta, kur vasaras siltas,
Siltākas par pavardu.

Ir vieta, kur valoda cēla
Kā cēlākais eņģelis debesīs.
Ir vieta, kur tauta varena
Kā varenākais ozols ceļmalā.
Ir vieta, kur vārdi skan
Kā lakstīgalas dziesma.
Ir vieta, kur ģimenes stipras
Un grūtības nespēj tās graut.

Tu jautāsi – kur?
Kur ir šī vieta?
Es tev teikšu tikai vienu,
Šo brīnumu tu redzi katru dienu.
Tu esi tās daļa,
Tu uz tās stāvi,
Tu to mīli.
Tā ir Latvija,
Mana Latvija,
Tava Latvija,
Mūsu Latvija!

Amalda Margita Kručena
*Druvienas pamatskola
6. klase*

Es dzīvoju Latgales novadā, Vecvārkavā. Mans novads ir tikai maza daļja no Latvijas. Mana skola un mājas atrodas Dubnas upes krastā. Es varu būt lepna, ka katru gadu novads klūst sakoptāks. Šajā novadā dzīvo un strādā čakli Jaudis, kuri kopj laukus, audzē lopījus, no dārziem novāc bagātīgu ražu. Lai arī viņiem darbos ir grūti, mani novadnieki prot priecāties. Atceroties varoņus un svinot Latvijas dzimšanas dienu, skolas logos iedzedzam svecītes, lai no tāluma varētu redzēt, ka arī mums ir mīja šī zeme.

Latvija – tā ir mana ģimene: mamma, tētis, brālis un es. Īpašu mīlumu un siltumu es varu saņemt tikai no sev tuvajiem cilvēkiem.

Vēlētos, lai katram bērnam būtu mīja un jauka ģimene, silta un jauka māja, kur vienmēr kāds gaida. Es ceru, ka tie latvieši, kas dzīvo ārzemēs, pēc kāda laika atgriezīsies Latvijā un būs lepni par šo zemi.

Marita Ērgle

Vārkavas vidusskola, 6. klase

Ai, Latvija, Latvija mana!
Tu esi kā puķe,
kas grib ziedēt.
Tu esi kā zvaigzne,
kas grib mūžīgi mirdzēt.
Tev reizēm ir grūti,
Bet tomēr tu skani,
Tu skani kopā ar mani,
Tu gavilē kopā ar mani!

Alma Anna Purvīte

178. Pociema mazpulks, 6. klase

Ista latvieša sirds vienmēr piederēs Latvijai. Lai kur viņš dotos, agrāk vai vēlāk viņam gribēsies atgriezties mājās, jo sirds neļaus pamest savu dzimteni.

Valda Trijēce

Palsmanes pamatskola, 6. klase

Jāņa Kalniņa zīm., 1. klase, Alsungas vidusskola

K atru gadu 18. novembrī tiek svinēta Latvijas valsts dzimšanas diena. Un tieši šajā dienā visa Latvija aizdomājas par to, kā mūsu tauta ir izcīnījusi sev vietu šajā plašajā pasaule, kā jaunā, mazā valstīja kļuva par valsti un mājvietu citiem cilvēkiem – arī tev un man. Tāpēc cieni to!

Sabīne Miglāne

Balvu pamatskola
6. c klase

kreiz, kad runā par Latviju, esmu gatavs cīnīties ar jebkuru, kurš vēlēsies aprunāt, zaimot, nievāt manu Latviju. Vienmēr, kad pilsētu ielās tiek izkārts sarkanbaltsarkanais karogs, kas plīvo pār mūsu galvām kā brīvības simbols, es jūtos savas zemes patriots.

Dziesmu svētkos, atskanot Jāzepa Vītola balādei „Gaismas pils”, šķiet, ar dziesmas gara spēku varētu sakaut simtiem Bermonta armiju. Un arī latviešu nacionālie svētki Jāņi – kad malu malās iedegas Jāņugunis, Latvija pieskan ar dziesmām un dejām.

Savu valodu mūžam godā celšu un nekad to neaizmirsišu, lai kur es arī būtu, būs diena vai nakts, lai cik es tālu ietu, savu valodu es zināšu, mīlēšu un cienīšu. Agros zeltainā rudens rītos, izejot ārā, saprotu, ka nekur nav tādas debesis un plavas kā manā Latvijā, nekur tā nesmaržo gaiss kā manā Latvijā. To apgalvo ne tikai dzejnieki, bet arī es – vienkāršs Latvijas lauku puisis.

Oskars Bērziņš

Līvānu 1. vidusskola
11. a klase

Ja cilvēki būtu iecietīgāki, godīgāki un labestīgāki, arī pasaule un Latvija kļūtu labāka un gaišāka. Kārlis Skalbe ir teicis: „Latvija, kaut es varētu tevi paglābt kā sirdi azotē, kaut es varētu tevi iznest caur šo nakti kā uguni saujā!”

Mums ir jāvēlas sev vienīgi Latvija. Latvija – tās ir mūsu īstās mājas. Mūsu sirdīs ir jādeg liesmiņai, kura sasildīs pat visvairāk nosalušo. Tā mīt manā sirdī kā aizdegtā sveces liesma. Nedziestoša. Kā iedegt šo liesmiņu Tavējā?

Līva Kraukle

Līvānu 1. vidusskola, 7. b klase

Vasarā te ir kā paradīzē – taureņi, saule, laimīgi un atvērti cilvēki. Arī Jāņi – ar vainagiem, sieru, ugunkuriem.

Rudens tiešām nāk kā bagāts vīrs – ar kartupeļiem, bietēm, burkāniem, ar visām rudens veltēm.

Ziemā Latvija izskatās pasakaini, apkārt tik balts sniegs. Daudzās pilsētās Ziemassvētkos pašā centrā tiek pušķota eglīte. Braucot garām, uztver to skaisto, spožo gaišumu no eglītes, un visu dienu esi tik gaišs un mišs. Latvijā cilvēki jūtas labi, jo viņus mīl vecāki, vecvecāki, bērni, māsīcas, brālēni, māsas, brāji, visi pārējie radinieki. Ģimene ir Joti svarīga. Pat ja kādreiz mamma uz tevi sadusmojas, atceries, ka viņa tomēr tevi mīl!

Latviešu tauta ir stipra gan fiziski, gan garīgi! Latviešiem ir Dziesmu un deju svētki – viņu garīgais spēks! Latviešiem ir dažādi spēkavīri un sportisti – fiziskais spēks!

Latviešiem, manai un mūsu tautai, ir daudz vērtīga, ko mums nevar atņemt. Tā ir mūsu bagātā literatūra, atmiņas un cerības.

Mēs, skolēni, nepiedalāmies valsts pārvaldē, bet mēs tomēr varam Latvijai palīdzēt plaukt un zelt – nepiemēslot dabu, mācīties uzcītīgāk.

Monika Burtniece

Mazsalacas vidusskola, 6. a klase

Daniela Suhovska zīm., 6 gadi, BJII "Rudaga"

L atviešiem grūtais laiks ir licis atkal apvienoties un atcerēties, kas mēs esam, ko mēs protam un cik Joti mēs esam cits citam vajadzīgi. Tas liek mums atgriezties pie savas tautas tradīcijām un celt tās godā no jauna.

Lielākā daļa latviešu saskata savā ceļā tikai grūtības. Bet vai mēs kaut reizi paskatāmies apkārt uz savu valsti? Uz zemi, ko mūsu senči kopuši. Vai kādreiz iedomājaties, kā viji cīnījās? Brīvības cīņas, Ziemassvētku kaujas – tie ir notikumi, kuros viji lējuši savas asinīs. Tagad ir mūsu kārta cīnīties! Laiks pagriezties pret mūsu zemi un tautiešiem, kas runā vienā mēlē. Laiks atkal atrast to mazo dzirkstelīti, kas mūs vieno kopā ik Dziesmu svētkos. Laiks atkal mīlēt savu zemi – Latviju un tās valodu!

Anna Rasa

Mazsalacas vidusskola
6. a klase

Vai zini, kā radās Latvijas karogs?

Latvijas, Krievijas un Vācijas karošanas laikā bojā gāja daudz Latvijas karavīru, kurus noguldīja uz baltas drānas. No bojā gājušajiem karavīriem uz baltā auduma palika sarkanas asinīs. Kopš tā brīža Latvijas karogs ir sarkanbaltsarkanšs.

Andželika Korotkova

Ogres pamatskola
6. a klase

Ja Latvijā cilvēki būtu vienotāki, tad būtu vieglāk izturēt šo grūto laiku. Man Joti gribētos, lai arī valsts ierēdji būtu tikpat nesavīgi, kādi ir Latvijas lauku iedzīvotāji. Ja viņiem būtu, ko dot, viņi labprāt to ziedotu valsts labā.

Guntis Buks

Pūķu pamatskola
6. klase

Es esmu Latvijas pilsonis, tādēļ mēģinu atbalstīt tautu, kas vienmēr ir cīnījusies par savu neatkarību un valodu. Kaut arī es vēl esmu mazs, es varu iedvesmot pārējos.

Daudz mūsu lepnuma ir mūsu dabā – gleznainajos dabas skatos un līkumainajās upēs. Mūsu lepnums ir arī vecais, labais „Minox”, bet mans mīlākais lepnums – „Laimas” šokolāde.

Ričards Vuškāns

Slokas pamatskola
6. a klase

Miers šajā zemē nekad nav bijis ilgstošs. Atrazdamās starp lielvalstīm, kas nemitīgi karoja, mūsu zeme bieži kļuva par kara lauku. Tikai 19. gadsimta beigās latviešu zemniekiem bija iespēja atbrīvoties no kļaušām un, cītīgi strādājot, tikt pie turības. Laika gaitā Latvijas pirmiedzīvotāji – lībieši, sēļi, kurši, zemgaļi un latgaļi – saplūda vienotā latviešu tautā, ar vienu valodu, bet ar dialektiem tās novados. Tauta pierāda, ka tā var būt drosmīga, stipra un gudra valstij izšķirošos brīžos. Mums ir savs valsts, savs karogs, savs ģerbonis un sava himna. Lai mums pietiek spēka, gudrības nosargāt savu Latviju un aizstāvēt savu tautu!

Rinalds Onckulis

Ogres pamatskola
6. b klase

Anitas Lipnikas zīm., 2. klase, Līvānu 1. vidusskola

Līdz šī gada vasarai es nezināju, kas tas ir – īstas skumjas pēc dzimtenes. Katru gadu es braucu uz Krieviju, bet šoreiz es biju prom tik ilgi, ka Joti saskumu. Pār mani valdīja tik dažādas jūtas, ka pat nezināju, kur no tām paslēpties. Dvēselē bija visīstākie svētki, kad netālu no Daugavpils ieraudzīju mījo, labo autobusu pieturu. Tās nosaukums ir „Dzimtene”.

Irina Česnokova

Rīgas Daugavgrīvas vidusskola

6. b klase

Latviešu tauta ir mazīja,
Bet Joti stipra un drosmīga,
Tāpēc mums visiem kopīgi
Jāsaudzē valsts un valoda.

Latviju es saudzēšu,
Un arī Joti cienīšu,
Jo tā ir mana zeme,
Kur uzaugšu un strādāšu.

Aleksandra Bondareva

Jelgavas 3. pamatskola

6. b klase

Tā ir mūsu tauta un mūsu valoda,
Valsts, kurā dzīvojam.
Uzturēsim to tīru un patīkamu,
Lai neapniktu mums tā.
Ar godu teiksim Latvija –
Tā ir zeme manējā.
Tā ir mūsu Latvija –
Vienmēr mīļā Tēvija.

Sanija Kluce

Silķēnu pamatskola

6. klase

Kas ir Latvija? Mana dzimtene.

L – tā ir laime, veiksme cilvēkiem, **a** – tā ir attapība grūtiem gadījumiem, **t** – tā ir tauta Latvijā, **v** – tas ir vienots spēks, valoda Latvijā, **i** – tā ir iespēja tikt vajā no krīzes, **j** – tā ir jušana līdzi citām valstīm, kurās ir krīze, **a** – tas ir aizsargs pret kariem un katastrofām.

Es jūtos labi, jo esmu savā dzimtenē – Latvijā.

Konrāds Kovajenko

Ogres pamatskola

5. b klase

Mēs par skaistiem laukiem,
Goda vārtiem celtiem,
Mēs par savu valodu
Jūras krastu skalotu.

Alise Ivanova

Mālpils vidusskola

7. klase

Latvija dod man iespēju justies Joti brīvi un labi. Es domāju, ka katram ir jāmīl un jāciena savu zeme. Tagad mūsu Latvija ir brīva un neatkarīga zeme, un tas ir Joti svarīgi. Latvija ir zeme, kurā dzimuši mani vecāki, kur esmu piedzimus es un kurā es dzīvoju, augu un izglītojos. Es varu aizbraukt no Latvijas uz nedēļu, tomēr uz visu mūžu – nekad. Es zinu, ja es aizbraukšu, tad es Joti skumšu pēc savām mājām, pēc Latvijas, pēc tās skaistajām ainavām, Latvijas iedzīvotājiem un, protams, latviešu valodas.

Latviešu valoda ir Joti muzikāla. Dziesmas latviešu valodā skan Joti melodiski un maigi. Man liekas, ka latviešu valoda ir visskaistākā valoda pasaulei.

Latvija, paldies Tev par visu!

Anastasija Dubinska

Rīgas 33. vidusskola, 9. a klase

Riharda Žalnerčika zīm., 1. klase, Zemgales vidusskola

Anastasijas Nikitinas zīm., 10 gadi, Preiļu 2. vidusskola

Arvida Logina zīm., 2. klase, Cēsu sanatorijas internātpamatskola

Iededzies! Iededzies par Latviju, Tēviju, par līviem, latgaljiem, zemgaliem, kuršiem un vidzemniekiem, par savu nāciju, iededzies, latvieti! Iededzies par latviešu valodu, par katru garumzīmi, mīkstinājumu alfabētā. Dari to ar lepnumu!

Apstājies ikdienas steigā, un tu ieraudzīsi, cik tavā valstī ir gleznainas ainavas. Ziema, vasara, pavasaris, rudens – četri gadalaiki, ko Latvija izdzīvo. Zalje meži, pieneju pļavas, dzērveļu purvi, jūras krasti, zilie ezeri un upes, kas kā krelles izgrezno mūsu dzimteni, priežu sili, rudzu lauki – tā ir īstā Latvija.

To mēs saucam par savām mājām – Latviju. Esam iemīlojuši mežus, kuros dodamies ogot, sēnot, vākt riekstus un vienkārši atpūsties. Ezerus un upes, kurās zvejojam, pļavas, klajos laukus – to visu mēs pazīstam kā savu dzimteni.

Iededzies par katru latvieti, kas nes savas valsts vārdu pasaulei, par mūziķiem, sportistiem, rakstniekiem! Iededzies par senčiem, kas roku rokā cīnījās, lai Latvija kļūtu brīva, par katru no mums!

Valoda – tā ir mūsu svētība. Ja nebūs valodas, nebūs tautas, valsts, bez valodas mēs nepastāvētu. Valodu mēs mācāmies kopš dzimšanas un turpinām to darīt ik brīdi.

Iededzies, un tu sapratīsi, cik tas ir svarīgi būt kopā ar savu valsti un tautu, iededzies, un tu sajutīsi valsts krāšņumu, iededzies, un tu dosi cerību! Iededzies!

Dagnija Verze

Preiļu 1. vidusskola
8. b klase

Iededzies... nedomāju, ka šis būtu tas īstais vārds, ar kuru es varētu apzīmēt savu tautu, valsti un valodu. Iedegšanās ir tāds kā mirkja uzplaiksniņums, kas ir uz kādu noteiktu laiku, bet tad atkal nodziest. Es par to esmu visu laiku – ik sekundi, ik minūti, ik stundu, ik nedēļu un gadu. Ikviens savā sirdspukstā un solī, ko speru, es pastāvu par savu dzimteni.

Latvijas tauta – viena maza saujiņa plašajā pasaulei. Viena mazmazītīja saujiņa izturīgu, pacietīgu un spītīgu Jaužu. Es piedero pie tiem. Un man nemaz nav kauns par to. Manī drīzāk raisās lepnumi, ka neesmu kāda kārtējā miljardā tautiete lielā valstī, bet gan viena no aptuveni divu miljonu iedzīvotāju pārstāvjiem.

Brīnišķīgs veids, kā sakopt savu apkārtni un padarīt Latviju skaistāku, ir Latvijas Lielā talka. Vislielākais prieks ir tad, kad to dara visi. Neviens nesēž malā, bet aktīvi piedalās. Velk kājās vecos zābakus, kuri jau nedaudz apputējuši, stāvot pagrabā, no skapjiem izvelk savus pelēcīgos darba cimdus un ar maisiem un grābekļiem rokās sakopj apkārtni. Skatoties, cik mēs esam atsaucīgi un izpalīdzīgi, gribot negribot jāsmaida. Kopā darot labus darbus, mēs kļūstam vienotāki. Kopā mēs esam spēks.

Anete Bulīga

Privātā pamatskola „Gaismas Tilts '97”

8. klase

K atram cilvēkam ir jāizdara kas labs mūsu Latvijai. Par savu tautu es varu iedegties, domājot labas, gaišas un tīras domas. Kad bermontieši iebruka Latvijā, tad latvieši, cīnoties par savu valsti, tos patrieca. Tā mēs ieguvām pārliecību, ka varam uzvarēt pārspēku. Es novēlu deputātiem, lai viņi sakārtotu Latviju un iedegtos par to – kā es!

Alvis Trankalis

Skrundas vidusskola, 7. a klase

Elinas Smetaninas zīm., 2. klase, Šķibes pamatskola

Es ticu, ka ir brīvība,
kas nomajā te klīst.
Es ticu, ka tā izglābs mūs,
Un noteicēja būs.

Es ticu, ka ir jaunieši,
kas paliks te arvien.
Es ticu, ka ir latvieši,
kas atgriezīsies rīt.

Es ticu, ka mūsu valoda,
Te nezudīs nekad.
Ja vien paši pratīsim
To kopt un nosargāt.

Es ticu un zinu, ka mana valsts
Sev dzījas saknes dzīs.
Ka man un daudzām paaudzēm,
Būs mierā dzīvot ļauts.

Emīls Lukjanskis

Cēsu Valsts ģimnāzija, 9. b klase

Ši valsts,
Tā ir mana un tava,
Mūsējā un jūsējā,
Mūsu visu mīlā Tēvu zeme.
Šeit piedzimu, augu un dzīvošu.
Sildīšu to, kad tai būs vēsi,
Mierināšu to, kad tai būs grūti,
Mīlēšu to vienmēr un visur,
Klūsim stipri un vienoti,
Mūžam par savu Tēvzemi!

Baiba Linde

Silkšņu pamatskola, 9. klase

Mūsu pagasts ir neliela Latvijas valsts sastāvdaļa. Mēs vēlamies, lai pagasts būtu sapots. Man ir iespēja gan vērot, gan arī iesaistīties pagasta labiekārtošanas darbos. Manuprāt, katras cilvēka pienākums ir rūpēties par apkārtni – nemētāt papīrus un cigarešu galus, čipsu pakas un sulu pudeles. Ja mēs visi to ievērotu, tad Latvija būtu skaista un sakopta katru dienu.

Cik ilgi mēs, katrs Latvijas iedzīvotājs, rūpēsimies par kārtību sev apkārt un sevī, centīsimies saglabāt visu to labo, ko esam mantojuši no vecākiem un vecvecākiem, pilnveidosim savu valodu, tik ilgi mums nezudīs jēdzieni – Latvija, latvieši un latviešu valoda.

Gvido Čihorija

Pūgu pamatskola, 7. klase

Tauta, valoda, tradīcijas un simboli – tas viss vieno mūsu zemi. Mūsu Latviju. Lai kāda nebūtu valdība, kāds būtu ekonomiskais stāvoklis, vienmēr būs tauta, vienmēr būs tradīcijas, vienmēr būs mūsu himna, vienmēr būs Latvija. Kamēr mēs esam dzīvi, mēs mācīsim mūsu bērniem latviešu valodu. Un katru 18. novembri iedegsimies Latvijas nākotnei, mūsu bērnu nākotnei, mūsu tautas nākotnei!

Eduards Jurjevičs

Rīgas Šampētera vidusskola

9. klase

Iedegties nozīmē aizstāvēt un atbalstīt, iestāties par to, ko kvēli mīli, pat nezinot, vai pūles tiks atalgotas ar panākumiem. Iedegties nozīmē kaut kam Joti ticēt un jauties tam. Es nevaru celt latvjiem jaunas pilis, es nevaru viņu bērniem ziedot naudu, bet es varu atbalstīt viņus kaut vai katru reizi, dziedot līdzi Latvijas himnu un latviešu tautasdziesmas.

Gundega Vjakse

Rēzeknes 5. vidusskola, 7. b klase

Mariana Pētersone zīm., 4. klase, Cēres pamatskola

Reiz aiznākamos laikos joprojām dzīvos kāda māte – Baltija.

Balta ir un arī turpmāk būs Baltijas krāsa. Ne viņa pēc krāsas bija balta, ne viņas kleitas bija baltas kā sniega karalienei, balta bija Baltijas sirds. Baltija bija spītīga. Viņa vēlējās būt patstāvīga un neatkarīga. Tāpēc dzima trīs vienkāršas, bet krietnas māsas skanīgiem vārdiem: Lietuva, Igaunija, Latvija. Latvija ir visjaunākā – pastarīte. Tomēr tas nenozīmē, ka viņa līdzinās trešajam tēva dēlam. Lai gan dažas jaunākā dēla īpašības piemīt arī pastarītei: dzīvesprieks, labsirdīgums un spēja priečēt citus. Mana mīļā Latvija ir vēl pavisam mazs bērns, kuru mums vēl ir jāaukļē. Jāapčubina, lai saknes zemē dzīlāk aug. Sakņojoties dzīlāk zemē, mēs sakņojamies debesīs.

No mums ir atkarīgs, kādu Latviju atdosim saviem bērniem un bērnu bērniem, kā Latviju savulaik mums auklēt nodeva Baltija.

Dzintars Šusts
Rucavas pamatskola
9. klase

Idedzies... Man tas nozīmē aizstāvēt, mīlēt un godāt. Lai arī kā klātos Latvijā, tā ir mūsu valsts, mūsu tauta, un mēs runājam savā – latviešu valodā.

Latvijā dzīvo mūsu ģimenes. Vai tad tāpēc vien nav vērts mīlēt šo valsti? Šī ir tava valsts, tava tauta un arī valoda – tava. Mēs taču dziedam Latvijas valsts himnu, kājās stāvot. Tātad – cienām savu valsti. Svētkos un atceres dienās iededzam sveces. Es uzskatu, ka to darām, jo mums rūp dzimtene. Lai arī daudzi negrib atzīt Latviju par savu valsti, tomēr tā ir visu latviešu, arī mana. Tā ir mūsu valsts, tauta un valoda. Tāpēc – idedzies!

Evita Beča
Vārkavas vidusskola
9. klase

Latvieši – tie esam mēs. Mūsu valsts, kultūra un svētki. Viss, kas ir ap mums un mūsu sirdīs.

Kad biju maza, tad apsēdos zālē un lūkojos debesīs. Viss šķita tik nozīmīgs. Būt tieši Latvijā, pirmos vārdus teikt latviešu valodā un pirmos soļus spert Latvijas zemē.

Mums jāsargā liesma latviešu sirdīs, kura jauj sajust īsto Latvijas garu un spēku. Apstājies, ieklausies klusumā, kurš ir dzirdams starp mums! Ieskaities garāmgājēju sejās! Aiz rūpēm un bažām jūtama latvieša sirds ar lāča spēku pret tumšo un jauno.

Skumstot un sūrojoties labāk neklūs. Lai kļūtu labāk, tautai ir jābūt vienotai.

Antra Akote
Skrundas vidusskola
8. b klase

Savā sirdī es vienmēr jūtu,
Ka Latvija ir man blakus, lai kur es būtu!

Lai kādās tālēs mēs būsim.
Valodu neviens nespēs atņemt,
Valodu – pirmo, īsto un vienīgo.
Tādēļ iedegsimies, iedegsimies par savējiem!
Par savu tautu, valsti un valodu!

Ingus Liparts
Rucavas pamatskola
9. klase

Ruslana Kusiņa zīm., 2. klase, Daugavpils 16. vidusskola

Viktorijas Borodavkinas zīm., 4. klase, Rīgas 51. vidusskola

Latvija! Šo vārdu varētu teikt, bet arvien tas liktos kā pateikts pirmoreiz. Daudziem pasaulē šis vārds nenozīmē pilnīgi neko. Tikai vien to, ka tā ir maza valstiņa kaut kur Eiropas ziemeļos. Mums – latviešiem – šis vārds nozīmē mājas, spēku, mīlestību, vienotību un sapratni. Vienā vārdā – dzimteni.

Latviešu tauta ir maza. Es teiktu – pat joti maza, bet varena, jo tikai kopā var panākt iecerēto, var uzvarēt un iegūt brīvību! Vasarās latviešu tauta vienojas dziesmā un dejā, kopā stāvot uz Mežaparka lielās estrādes un piedaloties Dziesmu svētkos. Tā sajūta, stāvot kopā, plecu pie pleca, ir pavism citāda nekā mājās pie televizora ekrāna. Sirdī ir pacilātības sajūta, jo tu esi kopā ar savu tautu, tā ir vienotība! Jā, tāda latviešu tauta ir – maza, bet dižena un spēcīga.

Pateicoties mūsu stiprajai latviešu tautai, mums ir Latvija – brīva valsts. Vai kādreiz esat aizdomājušies, cik Latvijai ir skaista forma kartē? Cik jauki to ieskauj Eiropas zājums un Baltijas jūras dzidrais zilums, un dzintaru mirdzums? Ka mūsu valsts ir brīva no daudzām problēmām un dabas katastrofām, kādas notiek citur pasaulē! Es teiktu, ka Latvija ir maza, skaista un laimīga valsts!

Man Latvija ir joti mīļa, jo tās ir manas mājas! Braucot ekskursijās uz ārzemēm, vienmēr gribas atgriezties atpakaļ. Savā valstī es jūtos droši, jo te ir mana ģimene, mani draugi, mani mīlie cilvēki. Te ir mana skola, kurā es mācos par mūsu valsti un valodu, tāpēc cenšos piedalīties dažādos pasākumos par godu valstij. Bieži esmu aizdomājusies un apbrīnojusi tos cilvēkus, kas ir riskējuši, atdot savu dzīvību, lai glābtu mūsu valsti. Arī man gribētos būt tikpat drosmīgai!

Es mīlu savu zemi un ticu, ka mēs kopā varam paveikt daudz. Tik daudz, lai par to runātu visā plašajā pasaulē. Es ticu, ka varam būt stipri un pastāvēt par savām interesēm. Es ticu, ka varam būt spēcīgi, kopā aizsargāt savu tautu, valsti un valodu!

Ilze Jansone

Kalnciema vidusskola, 8. klase

Mūsu valsts pirmos soļus uz neatkarību izcīnījusi ar lielām grūtībām. Mēs varam lepoties ar savas valsts pastāvēšanas 91 gadu. Šobrīd gan valsts, gan latviešu tauta nonākusi ekonomiskās grūtībās un pašapziņas trūkumā. Ja vēlamies saglabāt sevī latvietību, tad jāizvirza mērķi – turēt godā savu valodu, apzināties savu identitāti, cienīt sevi, savu ģimeni un apkārtējos, mācīties būt lepnam par savu tautību un valsti. Manuprāt, pats galvenais – noticēt sev. Es uzskatu, ka tikai tā veidosies spēks, kurš dos ticību visai latviešu tautai. Kopsim un veidosim latvietību sevī, ģimenē, sētā, valstī. Tikai tā mūsu vārds var izskanēt plašajā pasaulē.

Ilze Gudēna

Grobiņas vidusskola

8. klase

Debesīs uzziņa 18. novembra salūta puķes, bet tūlīt arī nobirst. Aiz mākoju stērbelēm paspīd mēness zeltītā poga. Arī ar to ir par maz. Ar to vien tauta neiztiks līdz pavasarim. Jāmeklē vēl kaut kur – grāmatās, mūzikā, cilvēku sirdīs.

Man ir labi, jo es augu savu senču viensētā, dzīvoju kopā ar savu māmiņu, tēvu, omīti un brāļiem. Būtībā viss ir vienas vienīgas vērtības. Kā katrā ģimenē ir savas vērtības, tās ir arī mūsu ģimenē – sirsniņas radu attiecības un dzimtas gods. Centīšos dzītot tā, lai senči Piebalgas kapsētā varētu dusēt mierā un lepnumā par mums.

Es iedegos par savu tautu, ģimeni un turēšu to savā sirdī!

Jēkabs Brauers

Vecpiebalgas vidusskola, 7. klase

Kristīnes Kalniņas zīm., 3. klase, Alsungas vidusskola

Kad pirmo reizi dzirdēju par valsti Latviju, es brīnījos, ka tāda valsts vispār ir, jo esmu dzimus Amerikā. Pat nenojautu, ka kādreiz dzīvošu šajā valstī, runāšu latviešu valodā un saukšu sevi par latvieti.

Man bija gandrīz septiņi gadi, kad es uzzināju, ka man ar ģimeni jābrauc dzīvot uz citu valsti citā pasaules pusē. Bija Joti bēdīgi atstāt savus labos draugus, bet biju arī Joti pārsteigta, ka varēšu uzzināt vairāk un pat ieraudzīt šo svešo vietu.

Kopā ar ģimeni es tomēr atlidoju uz Latviju. Neko citu neatceros, tikai to, ka, izkāpjot no lidmašīnas, es izdzirdēju pavisam svešu valodu un ieraudzīju pavisam mazu pilsētu. Tā bija diena, kad beidzot satiku savu vecvecmāmiju un neko nesapratu, ko viņa teica. Ar laiku, protams, sapratu arvien vairāk un vairāk.

Visu pirmo vasaru es braucu apkārt un skatījos, kāda izskatās Latvija. Biju Siguldā, Cēsīs un uzzināju, ka arī citas pilsētas nav pārāk lielas, bet, nenoliedzami, ir skaistas. Tad pienāca laiks doties uz skolu. Skolotāja bija noraizējusies, kā iejutīšos, jo nezināju latviešu valodu. Tomēr man apkārt bija tik daudz latviešu, ka trīs vai četru mēnešu laikā es iemācījos sazināties.

Latvijā dzīvoju jau astoņus gadus, bet mana ģimene mēģina tikt atpakaļ uz Ameriku, jo dzīvot šeit ir daudz grūtāk, nekā bija tur. Ja arī aizbraukšu, es atkal atgriežos šajā valstī, jo tagad zinu valodu un pazīstu Joti daudzus latviešus. Man nemaz nešķiet, ka šeit ir grūti, bet skaisti gan.

Katarīna Ignatoviča

Ādažu Brīvā Valdorfa skola, 8. klase

Mums, latviešiem ir jānovērtē, cik apbrīnojama ir latviešu valoda! Tā vijas cauri neskaitāmām un paliekošām nacionālajām vērtībām. Es vēlos redzēt latviešu valodai nākotni!

Kate Kaulakalna

Privātā pamatskola „Gaismas tilts '97”, 8. klase

No bagātās folkloras iznākusi Laima vēl šodien klusi pa Latviju staigā.

Lai cik grūti latviešu tautai klājies, Laima to visu patiesi skatīja vaigā.

Laima atmiņu graudus pa brīdim sījā No aizlaiku jurģu gājieniem pavasaros. Vasarās ar izkapšu dziesmām vālos. Rudeņos ar arāja smagajām vīzēm. Ziemās ar uguns un cilvēka draudzību.

Laima šodien raksta Latvijas nākotni, Palīdz tiem, kas labu tās izaugsmei vēl.

Pavasaros ar plaukstošo pumpuru medu. Vasarās ar ūdens un debess spoguļu foto. Rudeņos ar dāļiju un asteru krāšņo spietu. Ziemās ar kristāla leduspuķēm logu rūtīs. Tāpēc manī lepnums par Latviju mostas krūtīs.

Varbūt reizēm es pati tā mazā Laima esmu Un savai dzimtenei rītdienas ticību nesu.

Kristiāna Levija Munce

Rencēnu pamatskola

8. klase

Es šodien pagātni izgaismot varu Ar atslēgu no tautasdziesmu pūra.

Nemu senās teikas un nostāstus – Latvija izaug pie Baltijas jūras.

Nav lielākas bagātības dzīveszīpas lādēs Par latviešu pagātnes viedo soļu rakstiem.

Ejamais ceļš man attīra sirdsapziņu, Kad senču svētums klusi pieskaras tiem.

Kristers Zariņš

Rencēnu pamatskola, 7. klase

Edgara Guseva zīm., 4. klase, Rīgas 34. vidusskola

Es esmu latviete. Lai kas notiku, es nevēlētos pamest Latviju, jo es šeit esmu dzimusi un augusi. Es esmu lepna, ka tikai mēs Latvijā runājam latviešu valodā. Priecāsimies par Latvijas sasniegumiem, bet nenovērsīsimies no tās nepilnībām.

Kā aicina Vaira Vīķe Freiburga – ja rūpēsimies par Latviju tāpat kā katrs par sevi un saviem tuvākajiem, Latvija spēs arvien labāk rūpēties par mums visiem. Domāsim un darīsim katrs pēc labākās sirdsapziņas, kas mūsu spēkos, lai ar mūsu darbu un appēmību Latvija atkal kljūst par veiksmes stāstu.

Arī mēs savā ģimenē ikdienā cenšamies iegādāties Latvijā ražotas preces, tādā veidā palīdzot Latvijas ekonomikai. Es aicinu arī citus domāt par to, rīkosimies atbildīgi, gudri un tālredzīgi, ar pašcieju – domājot, radot, arī patērējot.

Kristiāna Šause
Limbažu 3. vidusskola
7. b klase

Kā putns pie dziesmas,
Kā ābols pie zara,
Kā mēness pie debesīm,
Tā es pie savas valodas turos.

Kā kaija pie jūras,
Kā vējš pie dabas,
Kā zāle pie zemes,
Tā es pie savas valodas turos.

Kā cilvēks pie cilvēka,
Kā cilvēks pie mājām,
Kā ģimene kopā,
Tā es pie savas valodas turos.

Krists Īzaks
Limbažu 2. vidusskola
7. klase

Mēs esam dziedoša tauta. Latviešiem ir daudzveidīga folklora – tautasdziesmas, teikas, ticējumi un paražas. Mums katrā novadā ir skaisti un dažādi tautastēri. Te ir dzidras upes, gleznaini ezeri, smaržīgas pļavas un galvenā bagātība – meži. Daba ir neskarta un nepiesārņota. Kaut arī Latvijā nav lielu kalnu, salu un pazemes alu, tā tomēr ir pasakaina vieta, un es priecājos, ka šeit dzīvoju.

Mazām tautām, lai tās nepazustu plašumos, savas valoda un valsts ir īpaši jāatbalsta. Mums ir jābūt vienotiem, kaut arī pašlaik daudzi aizbraukuši uz ārzemēm, lai meklētu labākas darba iespējas un dzīves apstākļus. Es zinu, ka daļa no aizbraukusajiem vairs neatgriezīsies Latvijā uz pastāvīgu dzīvi, bet ceru, ka viņi to atcerēsies un uzskatīs par savu dzimteni, ka neaizmirsīs ne savu valodu, ne tautu, ne valsti. Būsim vienoti savas tautas, valsts un valodas saglabāšanā!

Kristīne Plivda
Preiļu 1. pamatskola
9. b klase

Katram cilvēkam ir svarīgi apzinātības, ka viņa valoda ir bagāta, tautai ir sava īpaša kultūra, un valsts to visu apvieno. Es Joti cienu un mīlu savu valsti, jo tā ir mana dzimtene. Skaistās pļavas Bolderājā, brīnumainās Latvijas ainavas, folkloras svētki un daudz kas cits – tik tiešām ir, par ko šo valsti cienīt un daudzināt. Es Joti priecājos par to, ka mana tauta, valsts un valoda ir tik skaista un neparasta.

Ksenija Balzare
Rīgas 33. vidusskola, 9. a klase

Jekaterinas Busko zīm., 4. klase, Rīgas 34. vidusskola

Latvija, tās ir mājas, kas pieder tautai. Tās siltais pavards lolo un silda, kad klājas grūti, kad vēlme bēgt, ja ir pazaudēts ceļš. Ir vērts ielūkoties zvaigznēs, atcerēties saules siltos starus, maigo vēja dvašu un apzinātīties neizmērojamās debesu pļavas, kas pieder vienīgi mums. Tad notriekt pēdējo asaru, kas izzagusies acu kaktiņā un atmaigt plašā smaidā, jo mēs taču dzīvojam šeit, mūsu tēvuzemē, kur laimi varam veidot paši.

Es nesu savā sirdī nerimstošu dziesmu, ko ik dienas sev dziedu: „Tā ir mana pasaule, mana zeme, manas mājas!” Ar smaidu uz lūpām es pamostos, jo tur, aiz loga, rasas pilieni dejo. Ar prieku saku: „Labu rītu, labu dienu, labu vakaru!” Ak, cik skaisti tas skan! Negaistošas enerģijas pilna, es metos dzīves virpulī un gavilēju, jo ir pienākusi vēl viena diena, ar kuru es roku rokā eju Latvijai līdzi. Es spēlējos ar vijas matiem, pieglaužos pie vijas krūtīm un saku: „Paldies!” Paldies par to, ka atkal varu ieelpot bezgalīgo mežu smaržu un redzēt, kā tuvojas ziemā, aiziet pavasarīs, pienāk vasara, smaržo rudens. Vēlos būt daļīja, kaut vai tikai niecīga, no savas Latvijas. Tās dabas skaistums ir vārdos neaprakstāms – plašie lauki, lielais gaiss, noslēpumainā jūrmala, kur slēpjas zeltainie dzintari. Tā ir mūsu bagātība, kas neatkarīgi no valsts valdības vienmēr piederēs latviešiem.

Maija Ābelīte
Kalnciema vidusskola
9. klase

Mana dzimtene ir Joti skaista – Baltijas jūras piekraste, bezgalīga jūra. Baltas kaijas kā sniegs lido debesīs. Smilšaina krasts, kur bērni būvē smilšu pilis. Augstas, vecas priedes, no kurām sveki tek kā asaras, un rodas dzintars.

Anna Volčenoka
Daugavpils 3. vidusskola, 11. b klase

Vienmēr esmu domājusi, ka Latvijā dzīvot ir vislabāk. Ne jau tāpēc, ka šeit ir visskaistākās pļavas un gleznaīnākie meži, kas, protams, arī nav mazsvarīgi. Šeit ir vislabāk, jo šeit jau visu pazīstu. Man nav lietas jāiepazīst no jauna, esmu pārliecināta, ka šāds atvieglojums pārņem ikvienu, kad par to domājam.

Ko nozīmē iedegties? Es to izjūtu emociju veidā, jūtot savādu siltumu sirdī. Tas mani pārņem, kad dzirdu savus draugus lielajā korī un redzu deju virpulī Dziesmu un deju svētkos. Manās acīs atspīd lāpu mestās gaismas, kad 11. novembrī kopīgi dodamies Lāčplēša dienai veltītajā gājienā. Domāju, ka karavīri, zaudējot savas dzīvības, iedegās par savu tautu. Viņi ziedoja sevi, lai mums būtu labi.

Kad izdzirdu savas valsts vārdu – Latvija, sajūtu brīvību asinīs. Kā svelmaina tuksneša saule šis vārds dedzina manu dvēseli, bet savā ziņā tas ir labi, jo zinu, ka šo svelmi nekad nepazaudēšu.

Latviešu valodā pateikts mans pirmais vārds, pirmā zilbe un pirmais teikums. Latviešu valodā runās mani bērni. Ja mīlēsim savu – latviešu valodu, valoda dzīvos mūžam. Esi tu pats, tātad esi latvietis un nepazaudē liesmiņu, kas mīt tavās dzīslās, jo tā tev palīdzēs atrast domubiedrus gan šeit, gan citur pasaulē.

Lauma Makare
Jaunpiebalgas vidusskola
9. a klase

Iedegties par Latviju? Pēc manām domām, tās nozīmē izdarīt kaut ko Latvijas labā, uzdāvināt kaut ko no sevis. Es domāju, ja katrs cilvēks tagad uzdāvinātu savu mīlestību un daudz gaišu domu Latvijai, tad Latvijā būtu daudz vieglāk dzīvot.

Marija Hrapāne
Skrudalienas pamatskola, 9. klase

Sintijas Skerškānes zīm., 10 gadi, Krāslavas pamatskola

Latvija, tās tauta un valoda ir kā ātrvilciens, kuru mēs nevaram apstādināt un nostāties tam priekšā vai vilkt atpakaļ, tāpēc kāpsim tajā iekšā un izbrauksim skaistākās un raksturīgākās vietas. Brauciena bijete maksā tikai cieņu. Cieņu pret savu valsti, valodu un tautu. Ja tev tāda ir, tad kāp iekšā un dodies braucienā. Ja nav, tad „paliec aiz borta”, jo tu neesi īsts latvietis.

Mēs braucam pār tiltu kā pār laipu no sirds uz sirdi. No tavas uz Latvijas sirdi. Pa logu mēs vērojam ainu, kurā redzam daudz cilvēku. Dažiem rokā kaut kas plīvo, un tu atkal jautā: „Kas tas ir?” Es uz tevi jocīgi paskatos un saku: „Tas ir gods, ko cilvēks tur rokās plīvojošu, kad izrāda cieņu savai valstij, Latvijai.” „Un kā ar tiem, kuriem rokās nav karoga?” tu jautā. „Viņi paši ir kā karogi, kas plīvo pār Latviju un godā to, atceroties par tās svētkiem un piemījas dienām,” es tev stāstu. Mēs katrs esam kā karogs, kas veido lielo Latvijas karogu. Otrā pusē, pie otra loga, mēs redzam bariju, kas demolē un neciena Latviju. Viņi tikai dzīvo šeit un pat „paldies” latviski nevar pateikt. Viņiem ir vienalga, ka viņi Latviju darina mazāku un šķēl to. „Man nepatīk šī aina! Lūdzu, liec tai pazust!” Tu vaidi. Mēs virzāmies uz galamērķi, uz Latvijas saknēm.

Latvijā ir tava dzimtā valoda, jo tu esi latvietis! Vienkāršs teikums, bet pasaka visu par tevi. „Valoda ir kā gaiss, ko elpojam,” es tev stāstu, „jo tajā ir arī piesārņojums, kuru nejūtam un tik un tā elpojam!” Vilciens apstājas, un mēs kāpjam ārā. Ejam tumsā, līdz nonākam gaismā, baltā istabā. Es tevi apsēdinu, un tu gaidi. Es tev aizsienu acis un saku: „Celies kājās un staigā!” Tu ej un pēķēji saki: „Au! Duras! Asi! Sāp!” Tu uzķāpi tiem saviem vārdiem, kuri piesārņo mūsu valodu. Tu tos nemanot iemīdi Latvijā un atstāj tajā rētas. Tagad tu zini, kā Latvijai sāp un dur šie vārdi.

Tā bija tikai sirdsapziņa, kura tev lika saprast, kas tu esi Latvijai.

Marta Nikiforova

Iecavas vidusskola, 8. a klase

Būtu tikai loģiski, ja ikviena ģimene spētu Latvijas labā darīt visu, lai mūsu dzimtene klūtu turīgāka, sakoptāka, tīrāka. Es esmu laimīga, ka augu tādā ģimenē, kurā visa pamatā ir darbs un saticība.

Es gribu Latvijai dāvāt jautrību un svētkus. Šogad es cītiņi apmeklēju tautasdeju nodarbības. Mūsu mērķis – skolēnu Dziesmu un deju svētki. Tik Joti gribas izbaudīt kopības sajūtu, ka varu arī upurēt savas brīvās sestdienas deju mēģinājumiem. Katrs dejotājs veido krāšņus rakstus, katrs dziedātājs – skanīgu noti. Es ceru, ka šogad būšu tautisko rakstu audēja un skapu viļņu veidotāja tur, Rīgā, kopā ar daudziem tūkstošiem mūsu Latvijas jauniešu.

Es apzinos, ka manas zināšanas būs nepieciešamas manai valstij. Tas būs nākotnē, bet tagad – sveicu tevi, Latvija, svētkos!

Madara Skrinda

Kalupes pamatskola

9. klase

Ar vārdiem es pagātni ceļu gaismā,
Lai vēstures ziņas patiesas klūst.
Ar vārdiem ieklausos sirdsbalsī klusi,
Un šķiet, ka vēl neesmu visu sapratusi.

Vertikālu un horizontu romantika mani vilina,
Dzimst meklējumu slāpes un saskarsmes ilgas.
Vien tad, kad runāt sāk satrauktā sirds,
Vārdi apstājas pēķēji un klusi mirdz.

Madara Cēsniece

Rencēnu pamatskola, 7. klase

Kristīnes Višķeres zīm., 2. klase, Mālpils vidusskola

Artas Grinbergs zīm., 4. klase, Jaunluterīnu pamatskola

Jelizavetas Auderes zim., 1. klase, BJII "Rudaga"

Es esmu lepna, ka esmu latviete un dzīvoju Latvijā. Es vēlos, lai visi Latvijā dzīvojošie cilvēki runātu latviski. Ja mūsu valstī pa televizoru skanētu tikai latviešu valoda un paralēli citādu valodu raidījumiem tiktu izmantoti titri latviešu valodā, cilvēkiem būtu vieglāk iemācīties mūsu valodu. Ikdienā es bieži sastopu citu tautību cilvēkus. Es uzskatu, ka viņiem nav jāaizmirst sava dzimtā valoda, bet, ja viņi dzīvo mūsu valstī, viņiem jāzina arī mūsu valoda. Lai bagātinātu savu valodu, iesaku lasīt grāmatas. Lasot grāmatu, cilvēks ne vien bagātina vārdu krājumu, bet arī pilnveido iztēli un spriestspējas.

Ikviens no mums ir atbildīgs par savu tautu, valsti un valodu. Mūsu valoda būs tāda, kādu to lietosim, dzirdēsim sev apkārt, mācīsim saviem bērniem. Vai, ieslēdzot televizoru un radio, skanēs latviešu valoda, tiks izdotas jaunas grāmatas latviski, vai neizzudīs Dziesmu un deju svētki? Es domāju, ka latviešu tauta ir stipra, un ceru – latviešu valoda skanēs mūžam.

Marija Terēze Viljumsone

Lapmežciema pamatskola, 7. klase

Mēs varam paņemt grāmatu bibliotēkā, apsēsties parkā uz soliņa un to izlasīt. Mēs varam ar vilcienu aizbraukt līdz Sigulda un ieraudzīt to, cik rudenī tā ir skaista. Mēs varam aizstaigāt vai ar riteni aizbraukt līdz jūrai un noskatīties saulrietu. Mēs vasarā plāvā varam salasīt dažadas tējas, un, ak, ir tik daudz dažādu lietu, ko mēs varam darīt, vairojot prieku sevī. Kaut vai uzsmaidi parastam garāmgājējam, tas vairoš prieku tevī un garāmgājējā!

Tagad šajā grūtajā laikā – padosim cits citam draudzīgu roku un iedegsimies par Latviju, jo varbūt tieši tava gaismīja mūs glābs!

Patrīcija Pikāne

Privātā vidusskola

Ādažu Brīvā Valdorfa skola

7. klase

Latvijā es esmu dzimus un augusi. Savas dzīves piecpadsmit gados esmu sapratusi, ka latvieši ir stipra tauta – pārcietuši divus karus, izsūtījumus uz Sibīriju. Es esmu lepna, ka esmu latviete. Es nepametšu ne šo valsti, ne šo tautu.

Būsim vienoti – kā viens vesels – un pārcietīsim krīzi! Tas taču ir skaidrs ikvienam – ja valsti pamet tās iedzīvotāji, tas apdraud ne tikai valsts ekonomiku, bet arī tās valodu. Vai mēs gribētu, lai pēc dažiem gadu desmitiem mūsu valoda izzustu, jo būtu samazinājies tās runātāju skaits?

Sabīne Bandere

Slokas pamatskola

8. a klase

Ja katrā no mums ir dzirkstelīte, pilna ar mīlestību un cieņu pret savu valsti, tad mēs varam iedegties. Mums jākļūst tikpat stipriem – ar liesmu krūtīs. Tad mūsu zemīte zinās, ka debesīs ir divi miljoni zvaigžņu, kuras pieder tikai viņai. Un mirdz tikai viņai.

Mums pieder mūsu skaistā un bagātā valoda. Latviešu valodā mēs droši varam izpaust savus sapņus, jo svešnieks tāpat nesaprātīs. Diemžēl arvien populārāk kļūst runāt svešā mēlē, savai valodai atstājot sērdienītes lomu.

Kas var būt skaistāks par ticību savai tautai, valstij un valodai. Tā kvēlo arī ziemas tumšajos vakaros un brīžos, kad neiespējamais liekas iespējams.

Vanda Kanavīja

Gulbenes novada Valsts ģimnāzija

9. klase

Santas Grīnāvičas zīm., 3. klase, Rīgas 25. vidusskola

Pienāk laiks, kad katrs uzzina, kas ir karogs, brīvība, Latvija un brīvības cīnītāji, bet pait laiks, līdz šie jēdzieni sasaistās un veido izpratni par tagadējo un agrāko Latviju. Man ir savs stāsts par to, kā es sasaistīju pagātni ar tagadni, un to, kāpēc tagad manā sirdī vienmēr brīvi un neatkarīgi plīvos Latvijas valsts sarkanbaltsarkanais karogs – brīvības zīme.

Karogs ir mūsu vēstures un brīvības simbols, tieši tas simbolizē latviešu neatkarību un drosmi tālajā 1919. gadā. Man ir spēcīgas jūtas, tīras un patriotiskas, saprotu, ka Latviju neatdošu nevienam, un, ja arī to paņems, tad manā sirdī vienmēr brīvi plīvos manas tautas karogs, par kuru visa tauta bija maksājusi nenovērtējami augstu cenu. Es jutos lepna par to, ka esmu latviete, par kuras dzīvību kāds devis pretī savējo. Varētu pat šajā brīdī ar lepnumu saukt: „Jā, es esmu latviete!”

Paņēmusi svecīti, lēnām gāju nolikt to līdz ar citiem. Sajutu aso vēju, kas, iepūšot sejā, aprāva sūrstošos, asarām apklātos vaigus. Manai svecītei uz paša pieminekļa vairs nebija vietas, tāpēc nācās to likt zemē. Es jau liecos, lai noliktu mazo, mirgojošo liesmiņu zemē, kad beidzot izlasīju rindiņas, kas bija iekaltas uz akmens plāksnes, kam abās pusēs stāvēja zemessargi.

*Gadu gadi garām ies,
Prieks un bēdas mitēsies,
Mīlestība nemitās,
Tā jūs mūžam daudzinās.*

Zināju, kāda mīlestība šeit aprakstīta. Tā bija mīlestība, ar kādu mēs katrs mīlam savu zemi, savu Latviju, par kuru atdots tik daudz. Prieks un bēdas par padarīto pāries, bet tā mīlestība, ar ko mīlam Tēvzemi, nepāries.

Viktorija Bodunova

Gulbenes novada Valsts ģimnāzija

9. klase

Visi tā satraucas par ekonomisko stāvokli, ka pat nemana, kas notiek ar tautu un valodu. Bet ieklausieties J. Alunāna teiktajā: „Cik stipra būs mūsu valoda, tik stipri būsim mēs paši.” Tie, kuri ar sirdi un dvēseli cenšas saglabāt Latvijas zemi, nest tās vārdu pasaule! Tie, kuri ir, bija un būs. Visos laikos bija tādi, kuri Latviju noturēja uz saviem pleciem. Kārlis Skalbe, Jānis Čakste, Imants Ziedonis. Viņi ir tie, kuru mērķis bija un ir radīt kopības sajūtu. Katrs kā spēj – ar pasakām, ar politiku, ar publicistiku. Štos patriotos it kā deg maza spuldzīte. Tā, protams, nevar apspīdēt visu valsti, bet to, kas ir blakus, apspīd un sasilda. Tas arī nozīmē iedegties par savu tautu! Un, ja katrs iedegsies, tad pietiks visai Dzimtenei.

Arī manī deg maza, maza liesmiņa. Protams, tā nav liela, un varbūt pat viju grūti pamanīt, bet tā deg. Ar katru dienu es jūtu, kā maza liesmiņa klūst lielāka un gaišāka. Ľoti ceru, ka ātri vien spēšu sasildīt apkārtējos cilvēkus un arī iedegt tajos tādu pašu liesmiņu. Lai tā katru dienu sasilda sirdis, lai pieaug un klūst gaišāka. Un ja visa tauta ticēs un cerēs, tad arī šīs liesmiņas nedzisīs. Tad visa valsts būs gaiša un silta, tad neviens nepadosies. Dziedās mūsu iemīlotākās dziesmas, kopā sapulcēsies un dejos. Krīze ir tāds nieks, ja mēs esam kopā, ja mēs iededzamies un turpinām Gaismas ceļu!

Santa Motivāne

Indras vidusskola, 8. klase

Idedzies par tautu, valsti un valodu – tas nozīmē, ka no tevis staro prieks, enerģija, labvēlība. Negribi, lai Latvija būtu atpalikusi valsts? Palīdzi attīstīties tai ar savu darbu, attieksmi un zināšanām! Vēlies dzīvot svaigā gaisā un tīrā vidē? Sakop to un neizcērt mežus! Izklausās viegli, bet vai tu to dari? Vai to daru es?

Zane Grundmane

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija

9. v klase

Maira Cīvkora zīm., 3. klase, Rīgas 25. vidusskola

Lr pienācis laiks pašiem latviešiem sākt uzņemties atbildību par savā valstī notiekošo. Pietiek vainot Saeimu, paši pilsoņi taču viļus ir ievēlējuši. Ir pienācis laiks apzināties savas klūdas, mācīties no tām un sākt glābt situāciju savā valstī, kamēr vēl ir, ko glābt. Tautai jākļūst vienotai, jāaizstāv sava valoda, sava teritorija – ne tikai tā teritorija, ko mēra kvadrātkilometros, bet arī politiskā un ekonomiskā teritorija. Jāaizstāv savas tiesības runāt savā valodā un pašiem pieņemt lēmumus. Jāparāda sava stāja un jāliek saprast, ka mums ir savas kājas un ka mēs mākam uz tām nostāties! Mūsu uzdevums ir iedegties par savu tautu, valsti un valodu, lai aizbiedētu tumsu, lai nākamās paaudzes varētu izgaismot arī pārējo pasauli un nestu Latvijas vārdu tajā!

Jānis Liepiņš

Taurupes vidusskola, 12. klase

Grūtības vieglāk panest, ja blakus ir tuvi cilvēki. Mēs taču visi esam Latvijas tauta ar kopīgiem senčiem, kopīgu vēsturi, kopīgiem mērķiem, tieši tāpēc, visiem turoties kopā, mums vajadzētu vieglāk pārdzīvot krīzi un visas ar to saistītās problēmas.

Iedomājies, ka Latvija ir viena liela *puzle*, bet katrs tās iedzīvotājs – mazmazītīga *puzles* daļīja. Iedomājies, ka visi tie, kas pēdējo piecpadsmit gadu laikā devušies prom, veido mazus caurumiņus kopējā ainā. Vai tev kādreiz, liekot *puzli*, ir gadījies pazaudēt vienu daļīju? Viss, attēls nav saliekams! Man pat grūti iedomāties, cik vāja un viegli izārdāma var kļūt Latvija.

Mūsu senčiem mūsu valoda bija svētums. Bet mums? Vai esi dzirdējusi, ka Īrijā un Lielbritānijā mūsu tautiešu bērni savā starpā sarunājas angļiski? Kādā valodā tu sarunāsies ar saviem bērniem, ja izbrauksi no Latvijas? Vai tu esi padomājusi, kā ar taviem bērniem sazināsies tava mammīte?

Renata Radeviča

Daugavpils 16. vidusskola, 12.a klase

Mēs sakām vienu vārdu – „Latvija”,
Bet cik daudz pateikts ir ar to!
Mēs redzam upi, kuru migla apvija,
Un dzirdam meža troksni neskarto.

Mēs redzam bezgalīgo jūru zilgano,
Un zaļo plašumu un pilsētas,
Un upes, kuras ielejās skrien miglainās,
Un virsū – debess, mākoļlamatas.

Mēs redzam spilgtu daudzkrāsainu dardedzi,
Kas lēni izšķīst spožā saulē.

Mēs jūtam – atdzimst senču pieredze,
Mēs jūtam – dziesmas silda pasauli.

Anna Solima

Rīgas Krievu vidusskola

12. a klase

Saules staru sildīta,
Dzestrās jūras ieskauta,
Latvju tautā milēta,
Cienīta un godāta.

Latvieši to stiprina,
Ja valodu tās daudzina.
Cieļu tautā audzina,
Pateicību pamāca.

Iededzies par nākotni,
Iededzies par valodu,
Iededzies par Latviju!

Regijs Lūkins

Mālpils vidusskola, 8. klase

Sintijas Zīvertes zīm., 4. klase, Grobiņas pagasta sākumskola

Kas es esmu savā dzimtenē? Kas man ir Latvija, un ko es varu darīt tās labā? Dažreiz man šķiet, ka es esmu tikai sīks puteklītis tūkstošu puteklīšu vidū, kas ir astāti novārtā. Tomēr es vienmēr esmu mīlējusi savu dzimteni. Pat tad, kad visdrūmākās domas ir piemeklējušas mani, Latvija vienmēr būs daļa no manis. Un tad, kad es domāju par citām zemēm, es atceros Sprīdīti, kurš devās meklēt „zemi laimīgo” un beigās saprata, ka laimīgs var būt tikai savās mājās, savā dzimtenē.

Es gribu, un man patīk cerēt un sapņot, ka kādreiz Latvija zels un plauks, cilvēki būs laimīgāki, atvērtāki un labestīgāki. Kamēr es ticu un ceru, ka kādreiz viss būs labi, tikmēr man ir iemesls dzīvot un cīnīties.

Ja katrs Latvijas iedzīvotājs spēs atrast sevī spēkus ticēt, cerēt un darboties, nevis tikai noskatīties uz visu no malas un vaidēt, cik viss ir slikti, mēs izkulsimies no šīs bedres, kurā esam nokļuvuši. Mēs paši esam savas laimes kalēji. Latvija ir manas mājas. Te es būšu laimīga.

Jekaterina Soma

Špoģu vidusskola, 12. a klase

Iededzies par savu tautu,

valodu un zāļi pjautu.

Zālē mītot senču domas,

valodā – to vāktās ogas.

Iededzies par mūsu valsti,
mīli to un rokām balsti.

Rokas spēs mūs vienmēr glābt,
valsts kā milzis kalnus gāzt.

Iededzies par valodu,
sen aizmirsto arodu.

Tas, kas aizmirsts, atgriežas,
ja vien tauta apspriežas.

Kristīne Spole

Rēzeknes 14. arodvidusskola, 12. klase

Vectēvs stāstīja par neatkarīgu Latviju, kur katrs bija indivīds; par neatkarīgās Latvijas Dziesmu svētkiem, kuros skanēja tautas sirds melodijas. Balta svītra uz sarkana fona. Man šķita – tā ir brīvība, tas ir neatkarīgs un patstāvīgs cilvēks.

Tagad karogs plīvo pie katras mājas, kā kādreiz plīvot varēja tikai domās. Valsts ir kļuvusi patstāvīga, bet kā mazs bērns, neiemācījusies vēl staigāt, gribēja jau skriet. Morāles principu nav, visi ir brīvi, visiem ir tiesības. Kur palicis gods? Kur palikusi tā Latvija, par kuru mēs, latviešu tauta, cīnījāmies, sadevušies rokās?

Artjoms Zīverts

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija, 12. v klase

Ai, mana Latvija,
Es tomēr tevi mīlu!
Cik citi tevi nicina,
Tik – redzu tevi brīvu.

Es mīlu tavas debesis,
Kas bieži raud pār tevi
Un zaļo mežu seģeni,
Kas skaujot ziedo sevi.

Es mīlu tavu valodu,
Kas latvju balsīs skan,
Un, skaistas domas domājot,
Tā pieder arī man.

Es mīlu tavu lepnumu
Un likten's rakstos likto,
Lai cik tas grūti nebūtu,
Es iemīlu pat slikto.

Ai, mana Latvija,
Es tomēr tevi mīlu!
Cik citi tevi nicina,
Tik – redzu tevi brīvu!

Marta Zande

Cēsu Valsts ģimnāzija, 12. a klase

Pētera Salminš zīm., 2. klase, Rīgas Juglas vidusskola

Novembris reizē ir skaisto un patriotisko svētku laiks. Silto svecīšu gaišās liesmas svētkos spēj aizkustināt katra Latvijas iedzīvotāja sirdi, likt sajusties piederīgam savai valstij, savai tēvu zemei, savai Latvijai.

Patriotisms ir sinonīms jēdzieniem cieņa, uzticība savai zemei un valstij, mīlestība kā rūpes un atbildība par apkārt notiekošo. Patriotiskums nav tikai asaras acīs himnas dziedāšanas laikā. Tas ir kaut kas daudz dziļāks.

Man patriotisms nozīmē piederību savai dzimtenei – dzimtajai valstij, novadam un ciematam, kurā esmu dzimus un augusi, kurai pieder mana sirds. Ko gan man nozīmē dzimtene? Kam pieder mana sirds un tās siltums? Kur gan citur kā Latvijā ir tāds ziedoņa laiks! Viss smaržo un kuplo. It kā rindā nostājušies, cejmālās, saules apspīdēti, kvēlo bērzi, un tevi skar birztalu elpa. Saulītes siltie un maigie pieskārieni glāsta mazos, baltos vizbulēnus, kuri tikko paspējuši izbāzt trauslās galviņas no sasilušās zemes. Pirmais siltais vējš dzimtenē ir kā mātes mījas glāsts. Cik smaržīgi ir meži, kuri ir pilni ar dabas veltēm – sēnēm un meža ogām! Cik dzidrs ūdens ir mazajā strautījā, kas mutuļo grāvja malā! Starp kalnājiem un lejām, kas atbalso tūkstošiem putnu dziesmu, viljnojas zili ezeri. Latvija rudeņos tērpjas vien zeltā un sudrabā, sulīgu augļu pilni dārzā līkst ābeles zari. Manas dzimtenes krēslas stundas ir vēl īpašākas un burvīgākas.

Kad tu apsēdies, paņem rokās karstu krūzi ar kūpošu, laukmalē savāktu piparmētru tēju un skaties pa logu, tad sajūti dzimtenes skavas, un sirdij gribas dziedāt gavilējošas dziesmas un pārlaimībā pacelties spārnos.

Latvija ir apbrīnojama ar savu spēju pārvarēt garos nebrīves gadus, izturēt ilgo pakļautību un mūsu tautas apspiešanu pagātnē, gaidot, kad tumsu šķels saulstaru zelts un Latvija reiz atkal kļūs brīva. Tas nebūtu iespējams, ja latviešu tauta ar visu sirdi un dvēseli nebūtu uzticīga Latvijas nākotnei.

Ko mēs varam dot Latvijai – savai tēvu zemei? Mums ir jādzīvo savā sentēvu zemē, jākopj tā un

jāciena. Mums ir jāturpina mūsu senču iesāktais darbs – vest Latviju uz gaišāku nākotni.

Laura Miglāne

Špoģu vidusskola, 12. a klase

Kā gribētu atkal šai vietā
Dzīvot dzīvi kā pasaku,
No saules lēkta līdz rietam
Baudīt ziemu un vasaru.

Kā gribētu Latvijā atgriezties,
Ko par dzimteni reiz saucu,
Un mātei acīs ielūkoties,
Ko nespēju, kad projām braucu.

Bet pienāca laiki skarbi,
Kad manu dzimteni godāto
Iekāroja kungi lieli un bargi,
Un laupīja visu mums loloto.

Bij' apspiesta tauta un griba,
Cilvēku saprāts un vārds.
Un lielo kungu iegribas
Skanēja kā pērkona dārds.

Bet, kad cūka reiz tiek pie siles,
Tā grāb visu, ko var.
Jūrā nepalika ne lāses, ne piles.
Pajēma visu, ko roka skar.

Kā nākas, ka svešas rokas
Laupa mazāk nekā tu pats.
Lai nu atzīt to ir mokas,
Tomēr jāpieņem fakts.

Brīdi likās, ka atkal ir labi,
Laime klauvē pie durvīm,
Bet laime ar nelaimi
Draudzējas abi.

Linda Vaikule

Jēkabpils vakara vidusskola, 11. c klase

Ieva Isodas zīm., 3. klase, Ilūkstes 1. vidusskola

Visam, kas notiek, ir sava iemesls. Palīdzēt citiem ir labākais cilvēka dzīves mērķis. Nekas nenotiek tāpat vien. Svece neizvēlas degt. To kāds aizdedzina, jo vēlas, lai mazā liesmiņa viļu sasildītu. Bez uguns svece vairs nav svece, tā ir tikai vaska pikucis ar diegu vidū, bez dvēseles. Tad tā tikai eksistē, nevis dzīvo. Rūpējoties par citu labklājību, jāatceras arī par sevi. Pastāv arī „izdegšanas” sindroms. Gan darbam, gan atpūtai ir jābūt līdzsvarā. Gaismas ienešana cilvēku dzīvēs ir jēgpilns mūžs. Pat viena cilvēka prieks par manis paveikto darbu ir atzinīgs novērtējums. It sevišķi, ja viņš ir manu pūļu vērts! Padarot kāda dzīvi labāku, es savu piepildījumu esmu atradusi, es esmu iedegusies. Es kādam sagādāju prieku, cenšos darīt labu, tātad mana izvēle ir bijusi svētīga un gaiša.

Marta Vilka

Talsu valsts ģimnāzija

12. a klase

Par savu valsti uzskatu gaišas un platas ielas, pa kurām esmu spērusi savus pirmos sojus; skaistu dabu, kur lakstīgalas dzied un koki krāšņi nomaina savu stilu – lapu krāsu; mājas, kas ir mūsu patvērumus un līdz ar to arī drošību. Tā ir svētku līksme, kas svētku priekšvakarā ir rūpju pilna. Tā ir piparkūku smarža, kas tik viegli spēj kaut niecīgi uzlabot garastāvokli. Tā ir prieka vēsts, dāvanas un tuvu cilvēku klātbūtnē. Protams, tie ir cilvēki, kas veido tautu, bet tauta veido valsti. Tādējādi, attīstoties sabiedrībai, plaukst arī valsts. Latvija ir mana valsts, kurā esmu kā zieds, kas spēj krāšņi un spilgti uzplaukt!

Kristīne Juhņeviča

Salaspils 2. vidusskola

11. a klase

Iededzies par savu valsti,

Nenodod to,

bet uz sava pleca balsti!

Iededzies par savu valodu,

Sargā,

lai svešzemju mēles to nenokautu!

Iededzies par savu tautu,

Gan izsūtītu, gan šautu,

tomēr nesalauztu!

Aizstāvi savu valsti,

Cīnies kā Lāčplēsis,

lai pārdot to neatjaunu!

Ar lepnumu mastā kar Latvijas karogu

Un iededzies

par manu un tavu Latviju!

Mārtiņš Laizāns

Ciblas vidusskola, 11. klase

Latvija! Šis vārds skan kā dziesma manā sirdī. Tā ir valsts, kurā es piedzimu, kurā es augu, šajā daiļumā es pirmo reizi atvēru acis, spēru savus pirmos sojus. Latvija ir bērnība, mīlestība, draugi, mājas un ģimene.

„Kur tu dzīvo?”, „No kurienes tu nāc?” – šos jautājumus mēs dzirdam bieži, bet ne vienmēr atbildam „Latvija!” ar augsti paceltu galvu, jo katram Latvija nozīmē kaut ko savu.

Es vēlētos Latviju ielikt savā kabatā. Tad, lai kur es būtu, Latvija būtu man blakus. Latvijai es novēlu augt, pilnveidoties un būt vienreizējai, un tas viss ir atkarīgs tikai no mums. Mēs esam paši savas laimes kalēji.

Dievs, svētī Latviju!

Sanita Purvinska

Daugavpils 3. vidusskola, 11. a klase

Annas Jepifanova zīm., 1. klase, Rīgas 95. vidusskola

I r cilvēki, kas atnāk un aiziet,
Ir cilvēki, kas paliek sirdī.
Ir tādi, no kuriem tu aizbēdz,
Ir tādi, kam gribas nākt līdzi.

Ir mirklis, ir diena, ir dzīve,
Ko nedrīkstam palaist garām!
Bet kāpēc tu apsūdzi valsti,
Kur piedzimi, dzīvo un mājo?

Kāpēc tu nolaid rokas?
Un saki, ka tev ir vienalga,
Kāpēc tu domā, ka tagad,
Latvija ir dzīves galā?

Šodien un tagad šai valstij
Ir vajadzīgs spēks tavs un atbalsts,
Tu esi vajadzīgs tautai –
Stiprināt dzimteni savu!

Ir mirklis, ir diena, ir Latvija!
Ko nedrīkstam palaist garām.
Ir laiks, kad iedegties vajag,
Par zemi, ko Dievs svētī un sargā!

Ariadna Kostina

Rīgas Krievu vidusskola, 12. a klase

*Smejiet Jaudis, man dziedot,
Nesmejat runājot:
Dziesmīg' mana izdomāta,
Valodiņa Dieva dota.*

(Latviešu tautasdziesma)

V ai kādreiz esi iedomājies, cik liela vērtība ir mūsu valoda? Vai esi kādreiz jutis, cik stipri tev pietrūkst dzimto skaņu, kad esi tālēs, kaut kur svešumā, cik Joti ilgojies pēc tām kā pēc siltām, gādīgām mātes rokām, kas, neraugoties – sliks tu esi vai labs, svētīgi apskauj tevi un glāsta tavus vaigus un noslauka tavas asaras samtainiem pirkstiem.

Janita Baroženko

Daugavpils 3. vidusskola, 11. a klase

I ededzies svecīte logā, iededziet Latvijai to,
Liesmiņa mazā un skaistā, lai silda un pasargā to.
Iededziet svecīti logā, lai Latvijai spēku tā dod,
Lai atkausē sirdis un prātus, kas šodien tik snaudujo.

Iededziet svecīti Latvijai, iededziet Tēvzemei to,
Lai Debesu Tēva svētība pār Tautu un Zemi šo nāk.

Irina Morhata

Rīgas 33. vidusskola
12. b klase

Tā kā bērns piedzimstot mīl savu māti un tēvu, kā mēness, parādoties naksnīgajās debesīs, iemīl zvaigznes, kā zieds uzplaukstot iemīl maigos saules starus, tā es kopš agras bērnības iemīlēju savu dzimteni – Latviju. Pieaugot rodas iemesli sākt nīst vai mīlēt vēl vairāk un kaislīgāk, bet, ziniet, es neprotu nīst to, kas spēj dāvāt tik daudz skaista, patiesa un tīra.

Kur pasaulē vēl var atrast otru tādu valsti, kura ir pārcietusi tik daudz karu, vajāšanas, mocības, pakļautību, taču beigās vienalga izveidojusies par brīvu valsti, nezaudējot savu sākotnējo kultūru un paražas. Šī kopības sajūta man rodas, dejojot Dziesmu un deju svētkos un apjēdzot, ka skaistumu radām mēs visi kopā, taču ikviens ir svarīgs, jo viens nepareizs solis, un viiss tiek izjaukts, skaistums pazūd, gluži kā mūsu valstī ikviema cilvēka rīcība ir nozīmīga un svarīga.

Jā, Latvija ir unikāla valsts ar īpašiem cilvēkiem, neatkārtojamu kultūru, taču tā ir arī Joti trausla un nestabila, ir jāpiepūlas, lai gūtu savu laimi šajā valstī, bet man šķiet, ka ir vērts iedegties par to!

Ilze Ļaksa-Timinska

Rīgas Tirdzniecības tehnikums, 2. k kurss

Paulas Berkes zīm., 2. klase, Straupes pamatskola

Kas ir valsts? Vai tas ir tikai zemes gabals ar pilsētām, ciematiem, upēm? Vai arī kaut kas īpašs ar savu dvēseli, savu neatkārtojamo pasauli un cilvēkiem? Tagad es biežāk un biežāk dzirdu no jauniešiem: „Te nav perspektīvu, nav laba darba, es negribu šeit dzīvot un audzināt savus bērnus”. Kāpēc tā notiek? Ko mēs varam mainīt? Ir šausmīgs bezdibenis starp cilvēkiem un to idejām. Agrāk cilvēkiem krūtīs bija liesma, viņiem bija sāpīgi par to, kas notika valstī. Viņiem bija labi, kad viiss bija labi valstī. Tagad jauniešiem ir vienalga. Tā ir pirmā problēma, jo jaunieši ir sabiedrības pamats.

Mareks Soltans

Rīgas Annīmužas vidusskola

11. a klase

Es iededzos par Tevi, mana tauta,
Un valodā kā jūras dzelmē grimstu
Es nevēlos no mīlestības glābties,
No cieņas, lepnuma un tautas īstas.

Es iededzos par Tevi, mana tauta,
Un ticu Taviem vainagiem un dziesmām.
Tu glābsi sirdi manās krūtīs
No slāpēm, asarām un moku liesmām.

Es iededzos par Tevi, mana tauta,
Un pelnos pārvērtīšu naidu.
Tu spīdēsi kā saule debess glāstos
Un nedzirdēsi vairāk žēlu vaidu.

Kristīna Čimbaraite

Daugavpils 3. vidusskola, 11. a klase

Ja Latviju uztveram kā kādu nekonkrētu, abstraktu tēlu vai kā kādu jaunu, negodīgu institūciju, kas nevēlas neko citu kā mūs apzagt, izputināt un piespiest aizbraukt, kāpēc gan iedegties? Bet, ja paskatāmies uz savu valsti kā uz mūsu tautu, kultūru, vēsturi, mentalitāti, vērtībām, tad varam Joti lepoties. Manuprāt, šis uzaicinājums iedegties vienaldzīgajiem būtu bija vajadzīgs jau sen.

Vienaldzība novēl pie egoisma, kas savukārt var novest pie tādas situācijas, kādā šobrīd mēs atrodamies. Protams, būt vienaldzīgam ir Joti viegli. Tas jauj neizjust atbildību, nejusties vainīgam, ignorēt pienākumu, nepiekerties nekam, tai skaitā savai zemei. Vienaldzība jauj domāt tikai par sevi, pārējo atstājot uz citu pleciem. Šķiet, arī mēs cerējām, ka par mūsu Latviju parūpēsies kāds cits, bet mēs no tās varēsim tikai nemt. Mums pietrūka un vēl arvien pietrūkst apziņas, ka mēs esam daja no valsts.

Kaut arī pašreizējā Latvijas situācija nav no patikamākajām, es Joti vēlos ticēt, ka no tās mēs būsim daudz mācījušies. Jau tagad ar prieku var vērot, piemēram, to, kā cilvēki sāk novērtēt it kā tik pašsaprotamu lietu kā darbs. Paliek arvien mazāk vienaldzīgo, cilvēki kļūst patiešām dedzīgi attiecībā uz to, ko dara, jo saprot, ka, lai to nepazaudētu, ir jācīnās, jo vienaldzīgam tas nav iespējams.

Es patiesi ceru, ka pēc šo grūtību pārvarēšanas mēs valstī būsim kļuvuši daudz gudrāki un, galvenais, – daudz dedzīgāki!

Anna Japiņa

Talsu Valsts ģimnāzija

12. a klase

Alises Baumanes-Baumas zīm., 3. klase, Zantes pamatskola

Latvija ir kā sveces liesma vējā, skaista, bet tik apdraudēta, un tāpēc mūsu uzdevums ir iedegties par Latviju un noturēt šo liesmu. Tauta ir šī dzirkstele, kas ļauj šai svecei degt. Valsts ir šī svece, kas ir stalta un lepna, bet tai pašā laikā tik trausla. Bet valoda, sveces deglis, rada mūsu kultūras unikalitāti un skaistumu.

Kas gan būtu svece bez dzirksteles, impulsa, kurš liek svecei degt, lepni un gaiši. Valsts, šis sveces parafīns, šī āriene, kas satur sveci kopā, ir vieta, kur katrs latvietis var justies kā mājās. Latviju es redzu kā zaļu cerību sveci, kuras liesma deg, lai kādi vēji arī nepūstu un pūlētos šo liesmu nodzēst. Un cauri tam visam svece deg, mūsu valsts ir brīva un latviešiem ir vieta, kur justies kā mājās. Latvijas svece deg, latviešu tauta dzīvo un dzīvos, kamēr mēs, latvieši, pieskatīsim šo liesmu, Latviju, un kamēr mēs par to pastāvēsim.

Jānis Ugodņikovs

Strazdumuižas internātvidusskola

11. klase

Kamēr runāsi tu, dzīvos
Tautas dūša vārdos tavos,
Kamēr dzīvo, dari daudz,
Lai atceras, kā tevi sauc!

Tu himnu klausīsies ar smaidu
Un atstās' nemierīgu naidu,
Un mīlēs' citus, arī sevi,
Un atgriezīsies viss, ko devi.

Dzirkstis košām zvaigznēm staros,
Uzplauks ziedi mūža zaros,
Dūša degs ar asins liesmu,
Dziedās tautai savai dziesmu.

Leonīds Čīčkuns

Rīgas 33. vidusskola

12. b klase

Lai klūtu par vienotu tautu, katram jābūt pacietīgam un spēcīgam, ar liesmu sirdī, lai izietu cauri visām neveiksmēm, grūtībām, jo, tikai kopā pārvarot grūtības, var redzēt, vai tauta ir vienota. Lai cik labi apstākļi ir ārzemēs, nekur tevi tā nemīlēs un negaidīs kā tavā dzimtajā vietā, tavā valstī. Neviens tevi labāk nesaprātīs kā tavs tautietis. Un nav iespējams skaidrāk un saprotamāk izteikties kā savā dzimtajā valodā. Tava valsts ir tikai tavās rokās. Kopā mēs esam vienots spēks un spējam visu!

Diāna Kažoha
Rīgas Šampētera vidusskola
10. klase

Darot citiem labu, mēs darām labu Latvijai. Piemēram, palīdzam cits citam grūtā brīdī vai apvienojamies un sakopjam kādu no Latvijas sētām.

Mums ir jācīnās. Runājot par cīņu, es nedomāju mest akmeņus veikalū logos, bet sniegt idejas un realizēt tās dzīvē. Jābeidz klausīties politiķos un tajā, ko sola pirms vēlēšanām. Ir jānovērtē katras partijas darbība, ko viņi izdarījuši Latvijas labā, un tikai tad jābalso par viņiem. Īsts latvietis ir nevis tāds, kuram pasē ierakstīta tautība, bet tāds, kurš mīl šo zemi un grib, lai tā attīstītos, pilnveidotatos un būtu konkurētspējīga arī uz veiksmīgāku valstu fona. Vēl ir laiks rīkoties!

Lai īstenotu sapni par labāku Latvijas nākotni, ikvienam latvietim dzīli sirdī ir jātic, ka Latvijai būs labāka nākotne, un neatlaidīgi, soli pa solim, sapnis ir jāpiepilda.

Dmitrijs Bobers
Rīgas 33. vidusskola, 12. b klase

Olgas Artamonovas zīm., 2. klase, Livānu 2. vidusskola

Stipra tauta – stipra valsts.
 Nebūs tautas – nebūs valsts.
 Ieliec tajā valodprasmi.
 Iemāci to visiem vienu,
 Lai nav jādomā par ilgu,
 Ja nav saprasts kas līdz galam.
 Iededzies par savu valsti.
 Veido tu to saviem spēkiem.
 Pievieno vēl arī citus,
 Jo to vieglāk veidot kopā.
 Nebīsties no atbildības,
 Jo bez līdera nav spēka.
 Mūsu valoda nav grūta.
 Nekautrējies! Runā droši!
 Jo ar katru tavu vārdu,
 Sirds sāks kvēlot, prāts sāks domāt,
 Rokas veidot, sirdis pukstēt.
 Nebīsties no grūta darba!
 Beigās būs tev joti labi.
 To tu spēsi, to tu vari!
 Tikai sāc tu pats ar sevi!
 Negaidi nekāda cita!
 Sāc jau šodien iedegt sirdī
 Manu gaismiju par tautu.
 Pārveido to lielākajā,
 Lai tā top par tavu valsti!
 Valsti, kura degsmes pilna!
 Iededz to ar dzimto runu,
 Tā tev būs pār sērkociņiem.
 Iededzies un iededz citus,
 Kopā spēsiet mainīt visu!

Aleksejs Denīsovs
*Daugavpils 3. vidusskola
 11. a klase*

Lai būtu, kam novēlēt Latviju, es uzskatu, ka, pirmkārt, mūsu vadībai ir jārūpējas par to, lai valstī paliek latvieši, otrkārt, jāstrādā tā, lai arī nākotnē pastāvētu tāds vārdu savienojums kā „Latvijas valsts”, treškārt, ir jāizglītojas dažādās nozarēs un jāattīsta tās valstī. Ja turpināsies šāda latviešu izbraukšana, tad būs tāda situācija, ka nebūs, kam novēlēt Latviju.

Mēs jau esam piederējuši citām valstīm un guvuši rūgtu pieredzi, tāpēc nedrīkst to pieļaut vēlreiz. Ir jārūpējas par Latviju un tās iedzīvotāju labklājību. Esmu daudz dzirdējusi un pati arī tā domāju, ka latvieši diemžēl nav izglītoti dažādās rūpniecības nozarēs, kuras varētu attīstīt Latvijā un tādā veidā gūt peļņu. Kāpēc Latvija izved dažādus materiālus uz citām valstīm un tad to pašu materiālu, bet tikai apstrādātu, iepērk par daudz lielāku naudu? Latviešiem ir pašiem jāiemācās no vienkārša materiāla iegūt lietderīgas lietas! Manuprāt, ražošanas izmaksas būtu mazākas nekā iepirkšanas, un ar vienu šāvienu būtu nošauti divi zaķi, jo arī daudzi iedzīvotāji būtu nodrošināti ar darbavietām. Savukārt darbavietas rada stabilus ienākumus, kas Jauj cilvēkiem būt drošākiem par rītdienu un arī turpmāko nākotni.

Daiga Madžule
Špoģu vidusskola, 11. c klase

Tik vērtīga ir mana tēvzeme, cik vērtīgi ir tās iedzīvotāji. Tie esam mēs – cilvēki, kas ar savām labajām domām, darbiem un pasākumiem vienmēr ir iedeguši gaismu pat vistumšākajos laikos, lai atkal teiktu, ka mēs esam latvieši!

Latvieši viskvēlāk saliedējas par savu zemi un tautu briesmu un nelaimju varā. Kā brīvības cīņās, tā atmодas laikā latvieši ar kvēlu sirdi vienmēr bija tie, kas nekad neaizmirsa turēties kopā, lai Latvija būtu.

Santa Kozlova
Rēzeknes 5. vidusskola, 10. a klase

Arņa Špuņģa zīm., 3. klase, Privātā vidusskola Ādažu Brīvā Valdorfa skola

Mana tauta ir spējusi tikt galā ar visām nastām, ko tai uzlicis liktenis – Latvijai „pāri gājuši” kari, tā tikusi vairākkārt okupēta. Visām likstām cauri tauta roku rokā ir tikusi ar gribasspēku, patriotismu un mīlestību pret savu dzimteni, Tēviju. Tieši mīlestība pret valsti, manuprāt, nosaka, cik laba ir tauta savai valstij.

Tauta, valsts un valoda – ir tik cieši saistītas, ka bez savstarpēja atbalsta nevarētu pilnvērtīgi pastāvēt. Uzskatu, ka ikvienam latvietim vajadzētu lepoties gan ar savu tautu, gan valsts valodu, lai arī cik grūta būtu dzīve un situācija valstī, jāmīl sava valsts, jāaizstāv tās gods un jānes Latvijas vārds pasaulē.

Es esmu patiesi laimīga, ka dzīvoju tieši Latvijā, ka runāju latviešu valodā un ka man apkārt ir tādi paši latvieši kā es.

Esmu lepna par Latviju!

Inta Nasira

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija
10. komercklase

Lai gan Latvija ir maza valstiņa Baltijas jūras krastā, tās daba ir brīnišķīga, mūsu dzimtenē ir arī neatkārtojamas tradīcijas, kultūra un valoda.

Lai arī turpmāk Latvijas daba būtu skaista un priecētu mūs, ir jādomā par vides saudzēšanu. Tomēr par spīti ekonomiskajai krīzei, ir svarīgi saglabāt optimismu un patriotisma jūtas. Manuprāt, patriots ir cilvēks, kas mīl savu tēvzemi un pašaizliedzīgi darbojas tās labā. Es domāju, ka Joti būtiski ir nevis grīmt depresijā, bet gan kopīgiem spēkiem cīnīties par Latvijas labklājību. Viss ir mūsu rokās, tāpēc ar smagu darbu un appjēmību mēs varam daudz sasniegt un nest Latvijas vārdu pasaulē.

Ivanda Izaka

Limbažu 3. vidusskola
12. c klase

Dienas, nedēļas, mēneši – tie paitet, atstājot sevī kaut ko tādu, kas paliek cilvēku atmīnās, vēstures grāmatās un avotos. Tur lasāms par tautas apspiestību, brīvības cīņām un ticību augstākiem ideāliem, un, visbeidzot, neatkarības iegūšanu, par neizmērojamo tautas vienotību. Es vēlos uzrunāt visus, kam ir grūti, kuri ir zaudējuši ticību sev un ne uz ko vairs necer.

Nebēdājieties – viss, kas notiek, ir uz laiku, tas, ka dzīvē ir grūti un parādās šķēršļi, ir tikai cilvēciski, tas pierāda, ka mēs esam caur un cauri latvieši jau pašā saknē, tāds ir mūsu liktenis – visu mūžu cīnīties par brīvību un saviem ideāliem. Tā ir bijis pirms 100 gadiem un būs arī tagad, tāpēc mēs nedrīkstam sevī nodzēst ticību un cīņassparu, jo liktenis mūs nav apveltījis ar vieglu un bezrūpīgu dzīvi. Atcerēsimies, ka esam latvieši – cīnītāji un, ja labi gribam, – uzvarētāji.

Anda Antone

Taurupes vidusskola
12. klase

Vajag lepoties par to, kādi mēs esam un ko spējam! Varam plūkt smaržīgus ziedus un tos iepīt Latvijas kontūrā, varam vēlēt sev, draugiem un pat svešiem vispārdrošākos sapņus, mēs varam dziedāt un dejot tik koši un priecīgi, ka sadzird visa pasaule! Mēs varam tumsai pretī celt gaismu, pastiepties pirkstgalos un saskaitīt gaismīju tūkstošus... mēs varam fiziski smagi strādāt, lai Latvija elpotu brīvāk. Mēs varam sasniegt rekordus gan skrienot, gan dejojot. Mēs varam ar cieņu nodziedāt „Dievs, svētī Latviju!”

Elīna Boldāne

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija, 12. klase

Nikita Emberga zīm., 4. klase, Rīgas speciālā internātpamatskola

Latvietis, kurš sevi apzinās kā daju no tautas, ir pilntiesīgs un cienīgs šīs valsts pārstāvis. Viņš, viņa ģimene, radinieki veido mūsu valsts pamatu. Latvietis pēc dabas ir kautrīgs, tāpēc bieži vien uzskata, kas gan viņš viens šajā valstī ir, ko viņš valstij spēj dot, kā viņš var būt daļa no tautas. Manuprāt, latvietis jūt iekšēju bijību un patriotismu pret savu valsti, taču baidās to izrādīt, jo ir pieticīgs un uzskata, ka viņa ieguldījums neko būtisku nedos un neizmainīs. Mūsu tauta spēj būt vienota tikai Joti sarežģītās, politiskās situācijās, kas, protams, tiek vērtēts tikai un vienīgi pozitīvi. Kāpēc mēs nespējam būt vienoti ikdienas dzīvē? Mēs rūpējamies par tīribu un kārtību sev visapkārt, saudzējam sevi un sev tuvākos. Tieši tāpat mēs varam „rīkoties” ar tautu, mūsu valsti un valodu. Uzturēsim to tīru un kārtīgu! Saudzēsim savu valsti kā sev tuvāko! Būsim kā sveču liesmiņas, kuras silda viena otru un kopā sasilda visu šo zemi. Viena liesmiņa degs tik ilgi, līdz izdegs, taču apvienojoties degs mūžīgi.

Maija Artamonova

Limbažu 3. vidusskola

12. b klase

Piedzimstot Latvijā, mēs visi esam vienādi – ar ietetovētu karogu dvēselē, vienu šūpja dziesmu dzirdējuši, vienā valodā izrunājuši pirmos vārdus, brīvi skatījuši Latvijas dabas ainavas un pateicīgi tiem, kas palikuši par saknēm, kuriem par godu uzziedēja šis sarkanbaltsarkanais zieds, kurš mums kā tautai jākopj. Tagad mūsu rokās ir viss, lai iešķiltu patriotisma uguni sevī, paliek tikai jautājums, vai nenodrebēs roka pielikt to sārtam, kurā sadegs domas par savu labumu, banku konti un idilliskā vienaldzība.

Lai finanšu krīzei sadrūp zobi, mēģinot sagrauzt mūsu patriotismu!

Evika Muižniece

Rēzeknes Valsts ģimnāzija, 11. v1 klase

Latvija – maza valsts šalcošās Baltijas jūras krastā. Tā ir mana dzimtene. Šeit aizritēja mana bērnība, mani skolas gadi, un aizritēs viss mans mūzs. Latvija ir gājusi smagu un grūtu vēstures attīstības ceļu, bet es ticu, ka mūsu nākotne būs gaiša un cerīga. To veido tagadējā jaunatne, tajā skaitā arī es.

Šogad mūsu valsts svinēs 91. jubileju. Kopš pēdējās tautas atmodas ir pagājuši divdesmit gadi, kad visa tauta ar karogiem rokās devās uz Daugavmalu, lai kopējā saietā suminātu atgūto neatkarību. Šajā pasākumā piedalījās arī mani vecvecāki, kuri šo brīdi uztvēra īpaši emocionāli. Viņi bija dzīvojuši okupācijas laikā, izjutuši Sibīrijas smago elpu. Brīvība tā laika cilvēkiem nozīmēja daudz, tā bija cerība uz jaunu un labāku dzīvi.

Latvijas tauta, manuprāt, ir kā viena liela ģimene. Neskatoties uz visām problēmām, mēs spējam kļūt vienoti.

Evija Kvante

Limbažu 3. vidusskola

12. klase

Mēs domājam par dzīvi un laimi, par gaismu un tumsu. Latvieti, kas gan ir tumsa gaismas ceļā? Mēs esam latvieši! Vai sajūti spēku, kas strāvo šai vārdā? Saņemties, latvieti! Es zinu, ka gaisma mīt mūsu sirdīs. Latvieši, mēs esam vienīgie, kas ir cienīgi nest šo vārdu, tāpēc iedegsmies par savu valsti Latviju!

Monta Elstiņa

Talsu Valsts ģimnāzija, 12. a klase

Elinas Kėnijas zim., 1. klase, Kandavas K. Milenbaha vidusskola

Lai arī cik sāpīgi būtu noskatīties uz Latvijas šī brīža ekonomisko stāvokli, vēl jo sāpīgāka ir apziņa, ka latvieši varētu pamest Latviju un tā no pasaules kartes varētu izzust pavisam. Latvijas tauta – dziedāt mīloša, strādīga, mērķtiecīga, inteliģenta, nedaudz naiva, nedaudz skaudīga, nedaudz spītīga, bet vienmēr atklāta un siltuma pilna. Latvijas skaistums atrodams tās dabā, omītēs un opīšos, kas, pārdzīvojuši otro pasaules karu, vēl joprojām spēj uzrunāt jauniešus, dot iedvesmu un gudru padomu.

Ir jāprot iedegties par latviešu tautu, jo tas ir stimuls draudzēties, iepazīties, iemīlēties un veicināt tautas bagātību... bagātību ar cilvēkiem. Latvieši ir nepilni 1,5 miljoni no visiem Latvijas iedzīvotājiem, tas nozīmē, ka vēl vairāk ir jācīnās par Latviju, tās izdzīvošanu, valodas un nacionālā sastāva saglabāšanu. Ir taču prieks, ka varam kontaktēties savā unikālajā valodā, saglabāt īstās latviešu tradīcijas un mācīt tās bērniem, iepazīstināt ar tām pasauli un tikt novērtētiem.

Valsts ir vieta, kurā mēs esam dzimuši, mīlējuši, draudzējušies, guvuši izglītību un pieredzi, vieta,

kurā dzīvo mūsu bērni un mazbērni. Valsts ir jāsaudzē un jāmīl, jāuztur kārtībā un jāpadaralabāka ar savām zināšanām. Neviens cits to nesaudzēs, neviens cits to neapbrīnos, – kā to darām mēs.

Agija Vēze

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija
12. klase

Mēs varam būt lejni, ka esam latviešu tauta, jo esam radoši savos darbos un unikāli savā būtībā. Tautas vērtība slēpjas tās labajos darbos, jo arvien aktivāk tā atbalsta labdarību, palīdzot bērniem piepildīt sapni dzīvot pilnvērtīgāk. Tā ir viscēlākā latviešu īpašība, kura pierāda mūsu labo sirdi un cēlos mērķus. Latvieši spēj pateikt „paldies” krietniem cilvēkiem, kuri, nesaudzējot savu dzīvību, glābj kādu nelaimē nonākušo, spēj izaudzināt citu vecāku pamestus bērnus un dod tiem savu mīlestību. Latvijas dzintara sirdi mēs izjūtam, dziedot valsts himnu un paceļot sarkanbaltsarkano karogu, tautai ieskandinot Dziesmu un deju svētkus, toties valodas bagāto, emocionālo un krāsaino pusī ir iespējams dzirdēt dzejā un dziesmās. Būsim drosmīgi un cēli par sevi, laikabiedriem un valstī!

Evija Andiņa

Iecavas vidusskola, 12. klase

Mana Latvija! Latvija, es elpoju tavu gaisu, es dzirdu tavu skapu, es tevi redzu un jūtu. Ēvalds Valters par savu dzimteni ir teicis vārdus: „Mana dzimtene nav plaša, bet tā ir manis paša.”

Zelta rudens ir pārjēmis skaisto Latvijas dabu. Siguldā kļavu lapas krāsojas trejkrāsainas. Latvijas sakopšanas talkas ir nesušas gandarījumu par to, cik čakli ļaudis dzīvo šajā zemē. Dzestrajos rītos Baltijas jūras dzintari skalojas viljōs: vai arī nav skaisti? Kurp doties svelmainā vasaras dienā? Uz jūru! Arī jūra ir latviešu lepnums, it sevišķi saulrieta laikā, kad saule „iekrit” jūrā.

Valsts nepastāv tikai no valdības vai amatpersonām, latvieši nav tikai nodokļu maksātāji, mēs esam kas vairāk – brīva, neatkarīga valsts un tauta. Eksprezidente Vaira Vīķe-Freiberga optimistiski pauž savu nostāju: „Nav tādas robežšķirtnes starp iedzīvotājiem, pilsoņiem un valsti kā starp pretējiem upes krastiem. Valsts – tie esam mēs paši.”

Laura Dubova

Iecavas vidusskola, 12. klase

Dagnes Loginas zīm., 2. klase, Upītes pamatskola

Tik rāmi... pieklusti, šodien nesteidz dzīvot. Mirklim mūžības pavērs liktenis līkloču cauraustu delnu, bet garam jauj ienirt tur, bezgalīgā debesu jūrā, kas mutuļo karā kautu dvēseļu dejās, liesmojot kļavlapu ugunīm. Laikmetu grieži maina ritējumu, skaitot deviņdesmit pirmo gadskārtu: neskaitāmus rītus – pilnus nezījas, bet kūsājošas gatavības; nokaitētas pēcpusdienas, kad virs kaltuša siena vāliem virmo karstums, kam svešas tavas alkas pēc malka ūdens. Gurušas pēcpusdienas, kad neredzams spēks kā malduguns vilina mājup, spītējot darba apmēriem, un svētīgas novakares ar stingrušu asaru, kas tik trausli šūpojas bērna ogjmelnajās skropstās, tām maigi glāstot vaigu, ko māte tik liegi ieaijā miegā...

Vien kā tāla, simtu simtiem čukstoša atbalss vīd tā diena, kad iztrādīts, melni ļērcošu kraukju bars aizklāja pamali, spēji iekliedzoties dzelzceļa sliedēm, ko plosīja vagonu rindas, bet vienīgo brīvi gūstītai dvēselei sniedza rūsas izgrauzts caurums vagona sienā. Sliedes, kas vijoties nebija saistīt likteņus, svešas dzīves un mirkli, kad tu, latvieti, beidzot spēji vērst acis augšup un redzēt sarkanbaltsarkano plīvojam. Bet ko tagad, kad cits asaru pilnām acīm izsaka vārdus: „Latvija liek man aizbraukt!” Vien pavēršot skatu caur lidmašīnu logu, Kolkas ragu cer reiz rast par savu bāku lietainā naktī maldu jūrā.

Slāpst, slāpst tā kvēlojošā oglīte sirdī, kas alkst zeltā kūsājoša pakalna ražas pilnbriedā, kad vējš nesteidz rīmt dejas bērzu birzī, un sagumis vīrs savas tumšbrūnās, bet nesavīgas gribas pilnās acis vērš uz klēts pusī. Alkst zemes valgmes, birstoša spēka, ko sniedz tikko apgāzta zemes velēna, kas auglības pilna dos jaunu ražu, bet varbūt ir jāpazūd pūlī, betona siena masīvs, jākļūst par Vecrīgas bruģi, kam ik dienas pāri steidz soļu marss: būvstrādnieka smagie, dubļu mēlēm laizītie darba zābaki, dāmu sīko, spico zābaciju atstātie soliši un divu mīlnieku duets, kam nav kur steigt.

Tas ir tas, ko nekad, arī pēc gadu desmitiem neradīsi Ķīnā vai šatos. Šampinjons nepriecēs sirdi un acis tā

kā apšu beka, kas savu oranžas meža elpas pielieto cepurīti slēpusi sēnotāja nazim, palmas neļausies rotaļām ar vēju, krāsojoties Siguldas krāsu gammām. Kempings tur, Alaskas ezera piekrastē, nepielies tevi smaržām, kurām neskopojas vasaras nakts ar savām ēnu spēlēm plavā, siena gubā vai jūras krastā. Zini, melna kā Arābijas nakts tā pa īstam kafija būs tikai Vecrīgas tukšajās ieliņās svētdienas rītā, kad jūtams betona masīvs, bet tu pacelies augstāk, vēl augstāk par Pēterbaznīcas torni. Naktī peldies zvaigžņu jūrā un aizmirsti banalitāti – nu nav, pats zini, nav šīs tās pašas zvaigznes un debesjums arī otrpus ekvatoram. Tās tev svešas, īslaicīgs pacēlums, gara maldugunis. Tās neliek iedegties dziļai pēc uzvaras tā, kā to spēj sarkanbaltsarkanais pie krūtīm un neskaitāmi balsu tūkstoši, kuru vārdi atbalsojas Daugavas ūdejos – noteiktības, ticības un spēka pilni. Mātes apskāvienā dāvātī, lai, maigai vēsmai vēdot, iekvēlinātu dzimtenes spēka liesmu krūtīs. Nebēdz un nepel savu zemi, par kuru senči maksājuši savas asinis, slacījuši tīreli sārtai rāvai, sagumstot zem sveša jūga, jo tagad ir laiks, kad tu esi! Tu pacel skatu bezgalīgajā debesu jūrā un redzi sarkanbaltsarkano plīvojam kā mūžīgas brīvības un nemirstības simbolu.

Ieva Voselē

Madonas Valsts ģimnāzija

11. klase

Kāpēc nereti domājam, ka zemes saimnieki ir tikai politiķi? Ticu, ka šīs zemes saimnieki ir cilvēki, kas te dzīvo, kopj Latvijas laukus, audzē labību, augļus un dārzeņus. Cilvēki, kas lepni nes Latvijas vārdu pasaulei. Cilvēki, kas visu dzīvi strādājuši un maksājuši nodokļus.

Ticu, ka stipru un laimīgu ģimeni var veidot arī Latvijā.

Aleksejs Lukjančikovs

Jelgavas 6. vidusskola, 10. b klase

Diānas Martas Rences zīm., 1. klase, Grobiņas vidusskola

Katram cilvēkam, ierodoties šajā pasaulē, apkārt ir viņa gímene, draugi, tuvinieki un mīlie cilvēki. Katram cilvēkam piedzimstot tiek dota vieta, kurai viņš vienmēr var justies piederīgs un kur vienmēr būs gaidīts. Katram cilvēkam jau šūpulī tiek ielikta dzimtā mātes valoda. Arī man ir dota iespēja uzaugt un vēl joprojām sajusties mīlētai, lolotai savās mājās – Jelgavā, Latvijā. Gan Latvija, gan latviešu tauta un valoda – man ir svarīgās un tuvās vērtības.

Noteikti ikviens kaut reizi mūžā ir iedomājies, kā būtu dzīvot kādā citā valstī, būt pavisam citam cilvēkam. Tomēr ir svarīgi apjaust tieši to, ka bieži vien mums jau ir dots pats labākais un nepieciešamākais. Tieši šeit, Latvijā, ir viszajākie meži, viszilākā debess, viskrāsnākās pļavas, vissmalkākās smiltis skaistās jūras piekrastē. Rudenī Siguldas staltie koki dižojas ar visskaistākajām un krāsainākajām lapotnēm. Vai vasaras svēlmē kādreiz esi stāvējis pieputējuša lauku ceļa vidū, kad pēkšņi pārsteidz negaidīta silta lietus šalts? Sajūtas, smaržas, putnu dziesmas, krāsu spilgtums noteikti ir jāizbauda!

Latvija ir īpaša ne tikai ar skaisto dabu un izjūtām, ko tā sniedz, bet arī ar cilvēkiem, kas šeit dzīvo. Lai gan bieži vien ikdienas steigā aizmirstam uzsmaidiit cits citam, tomēr esam saglabājuši sev raksturīgo pozitīvismu. Es uzskatu, ka mēs varam dzīvot saliedētā, draudzīgā un vienotā kolektīvā, ja sniegsim palīdzīgu roku tieši tad, kad tā visvairāk nepieciešama.

Protams, pēdējā laika sarežģītajā un nebūt ne patīkamajā ekonomiskajā un politiskajā situācijā, kas valda valstī un arī visā pasaulē, ir grūti būt valsts patriotam. Daudzu cilvēku sirdī un prātā ir zudusi uzticība savai valstij, taču ir jāmēģina saprast, ka tieši mēs, valsts iedzīvotāji – latvieši, veidojam mūsu valsti. Mums ir jābūt atbildīgiem par to! Uzskatu, ka ikvienam bērnam jau no mazotnes būtu jāmāca mīlēt sava valsts, patriotisms jāatbalsta gan gímene, gan skolā, tādējādi mazais latvietis cildinās dzimteni

arī draugu pulkā. Kāda ir mūsu valsts – vistiešāk ir atkarīgs no mums pašiem. Ja cildināsim savu valodu, darīsim visu, sirdsapziņas vadīti, celsim godā savus simbolus, tradīcijas, arī nemanīsim grūtības, kas mums bieži vien cenšas aizšķērsot ceļu labklājībai.

Aicinu mūs visus „iedegties” par Latvijas valsti, tautu un valodu savās domās, darbos, rīcībā ne tikai svētku dienās, bet arī ikdienā!

Kristiāna Sālzirne

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija

10. klase

Idedzies par savu valsti! Cik gadus mūsu valsts ir bijusi svešas varas nospiesta! Un tagad, kad esam brīva valsts, izskatās, ka esam gatavi padoties. Rokas nolaistas, galva nodurta, un kājas staigā svešā zemē. Šajā laikā, kad tuvojas neatkarības diena, idedz sevī gaismu, padomā par to, ka, neskatoties uz visām raizēm, ķibelēm, te ir tava valsts. Mums, savas valsts bērniem, ir jāciena un jāgodā sava aizbildne – dzimtene.

Kaut gan Latvijas vārds maz zināms tālās zemēs, savā sirdī tu zini, ka tā ir vieta, kur tu dzimi, augi, spēlējies savas mājas pagalmā, brīnījies par stārkū pulkiem pļavās, priecājies par milzīgajiem miglas vāliem rudenī, baudīji silto ezera ūdeni vasaras dienā vai veidoji sniegavīrus ar īstām oglu acīm un pogām, un koši oranžu burkāna degunu. Šīs atmiņas silda sirdi un liek sejā atplaukt smaidam. Kā lai nemīl šo zemi?

Ieva Kārkliņa

Ciblas vidusskola, 10. klase

Vairas Daugavietes zīm., 2. klase, Livānu 1. vidusskola

Kontrastā ar ne tik spīdošo dzīves līmeni mēs tomēr vēl varam savienot savus spēkus un sirdis par savu valsti. Viena no lielākajām mūsu kopības pazīmēm ir Dziesmu svētki. Brīžiem šķiet, ka ar bezgalīgo vienotības spēku, kas strāvo no dziesmām un dejām, var sadragāt pat vissīkstākās važas un mūrus. Ikreiz, kad izdzirdu vai pati izdziedu vārdus no dziesmas „Saule, pērkons, Daugava”, caur miesu izskrien neparastas un vārdos neaprakstāmas strāvas un acu kaktiņi pildās sīkām, sājām lāsītēm. Tie ir īstie spēka vārdi Latvijai un latviešiem.

No dienvidiem garo lepnums par savu valodu. Esmu lepna, ka mūsu valstī ir cilvēki, kas nebaidās būt atšķirīgi un savu atšķirības zīmi – valodu – nes kā augstāko apbalvojumu.

Rietumu vēji atnes jūras sājumu un kuģu radīto nemieru. Jā, no rietumiem mūs ieskauj Baltijas jūra, kas jau izsenis mūs barojusi un vienojusi ar citām zemēm. Tur cilvēki ir sīksti, skaudru vēju rūdīti un stipri – izdzīvotāji. Piekraistes sargātājas Ventspils un Liepāja, kā no burvīgām pasakām izkāpušas, izslej savus tēlus pār Kurzemes upju labirintiem. Vērojot rietumu pusī, atkal izjūtu lepnumu par latviešu tautai tik raksturīgo spītību un nesalaužamo garo.

Latvijas kalnainā sirds, un es pa vidu, mazija un niecīga šajā neizmērojamā varenībā. Šeit sākas mana Latvijas izjūta. Tā sākas no manas ģimenes un mājām. Tā ir mana identitāte, mana pagātne, tagadne un nākotne. Par spīti visam un visiem es turos stingri savā vietā ar piebalzēniem tik raksturīgo spītu. Es apzinos, ka neko lielu vēl neesmu izdarījusi savas zemes valsts labā un arī pret savu valodu reizēm esmu nevērīga, bet tāds vājums jau ir katram cilvēkam dabā, lai kā arī kāds to centos noliegt. Es zinu tikai to, ka valoda ir kā nabassaitē, kas mani savieno ar manu valsti. Man nav ne jausmas, vai dzīve mani neaizvedīs uz pavism nepazīstamu zemi, bet manas mājas tik un tā būs Latvija.

Nez no kurienes ir sacēlies rudenim tik raksturīgais drēgnais vējš. Es aizlieku savu plaukstu

sveces liesmiņai priekšā – man bail, ka nenodziest. Tāpēc saliksim visi plauktas katrs ap savu svecīti un nosargāsim ticību!

Madara Mūrniece

Vecpiebalgas vidusskola

11. klase

Jāsaka „paldies” kādam augstākam spēkam par to, ka šobrīd runājam savā valodā, jo tie, kas ir vēlējušies iekarot mūsu zemi un apspiest mūsu cilvēkus, ir vēlējušies arī atņemt mūsu valodu. Pirms pāris gadus simtiem vācu valodas zināšanas apliecināja, ka es iegūtots un ar zināmu statusu sabiedrībā, jo latviešu valoda skaitījās zemniecības un vienkāršās tautas valoda. Latvieši nav liela tauta, taču, šķiet, tieši aizliedzot runāt valodā, ko saucam par savējo, pāridarītāji likuši mums parādīt, ka esam spēks, ar ko jārēķinās. Latviešu valoda ir izdzīvojusi, bet kāds liktenis to sagaida nākotnē?

Katram gadam pa vārdam, pa smaidam, pa asarai. Izbrīns, ka Latvija ir izdzīvojusi laiku griežos, ka valoda un cilvēki nav mainījušies, ka meži un ezeri tie paši, ka ir kas tāds, ko svešas varas nav spējušas atņemt. Dziedātāji un sportisti, kas nes Latvijas vārdu pasaulei, un vienkārši labi cilvēki, kas mūžu veltījuši, lai palīdzētu kādam, kam grūti. Latvijas sniegotās ziemas, ziedošie pavasari, saulainās vasaras, zeltainie rudeji. Sirmas vecmāmiņas kā dzīvas atmiņas par aizgājušiem laikiem un Sibīrijas salu un smejoši mazbērni kā labākā nākotne, kāda valstij var būt. Zināt? Es – latviete.

Katrīna Peipīja

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija

12. klase

Jūlijas Kumpīnas zīm., 3. klase, Randenes pamatskola

K atram ir iespēja mainīt lietu kārtību ar savu darbu, domu spēku un sappiem.

Kā es palīdzu Latvijai? Vai esmu noderīgs? Ieradums visu atlīkt uz vēlāku laiku vēl nevienam nav palīdzējis, tāpēc es darbojos. Uzskatu, ka mūsu galvenais resurss ir izglītots, brīvs un pārliecināts cilvēks, tāds, kas dzīvo harmonijā ar dabu un pietiekami stiprs, lai nepieļautu citu kļūdas. Es nepiemēloju savu zemi, kopju to ar klasesbiedriem un vecākiem. Ar klasesbiedriem regulāri piedalāmies skolas apkārtnes uzkopšanā, tā kļūst tīrāka, līdz ar to arī veselīgāka. Tas ir neliels devums Latvijas labā, taču mums pašiem par to ir neizsakāms prieks.

Es tikai vēlos padarīt Latviju skaistāku! Esmu savas valsts patriots. Vienmēr esmu jutis sevī patriotisma garu, tas mūsu ģimenē ir visiem. Mēs mīlam savu zemi un no patriotisma nekautrējamies. Būt patriotam – nozīmē būt lepnam par sevi kā valsts pilsonim, būt lepnam par savu valsti, būt atbildīgam par Latviju!

Palīdzot savai valstij, mēs varam uzlabot dzīves kvalitāti, lai cilvēkiem ir prieks dzīvot, nevis izdzīvot. Ja mūsu valsts mazāk iepirktu, bet vairāk ražotu pati, nebūtu bezdarbnieku, būtu ekoloģiska pārtika un paaugstinātos labklājības līmenis mums visiem – gan tautai, gan pašai valstij. Mums ir himna – tā izsaka visu godīgu Latvijas valsts pilsoņu dzīvi.

Arī es studēšu augstskolā. Apgūšu labu amatu, maksāšu nodokļus, kļūšu par vēl vienu no Latvijas valsts uzturētājiem. Darbu darīšu no visas sirds un nemeklēšu ieganstu, lai to nedarītu.

Es Latvijai esmu viena no mazajām un Joti daudzajām sirsniņām, kas to padara spožāku, laimīgāku un kopumā mīlestības pārpilnāku.

Ēriks Miglāns
Špoģu vidusskola
11. c klase

P ar Joti sasāpējušu problēmu uzskatu tieši bezdarbu Latvijā. Cilvēki, kas ieguvuši augstāko izglītību, paliek bez darba, pieredzējuši sava amata profesionāļi ir bezdarbnieki. Kā šādā situācijā rīkoties mums, skolēniem, kas vēl tikai dosimies iekarot tirgu?

Cilvēki vēlas dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi, tāpēc daudzi, kas nonākuši varbūt pat bezcerīgā situācijā, pamet Latviju.

Varbūt tiešām šis visas pārmaiņas ir uz labu un pēc gadiem 10 latvieši brauks mājās no plašās pasaules, lai atkal būtu šeit – savā dzimtenē! Lai mācītos atkal iedegties par savu tautu, valsti un valodu. Lai mācītu saviem bērniem runāt latviešu valodā.

Toms Kozlāns
Salas vidusskola
12. klase

I ededzies par Latviju! Manuprāt, tā varētu būt šodienas Latvijas devīze.

Sāksim katrs pats un ar mazumiju, būvēsim visu no pamatiem, lai arī cik daudz laika un darba tas prasītu, un tieši tad sāks parādīties atbalstītāji, kas sniegs roku, lai turpinātu darbu. Nē, tagad nav īstais laiks nokārt galvu un padoties, tāpēc, ka esam stipra, dziedoša, dejojoša un strādīga tauta! Arī man, protams, ir grūti sākt kaut ko darīt, bet, atceroties tautasdziesmu:

*Pilna Māras istabīja
Sīku, mazu šūpulišu
Kad to vienu kustināju,
Citi līdzi kustējās.*

Ir skaidrs – katrā mazākajā darbiņā visa pasaule ir ar tevi, viss iekustas un iet uz priekšu. Neļaujot sevi iznīcināt un apsmiet, darot labus un cēlus darbus, kā arī turpinot būvēt savu valsti, mēs nejausim Latvijai un latviešu tautai iznīkt!

Dagmāra Ezermale
Ādažu Brīvā Valdorfa skola, 10. klase

Lindas Polinčukas zīm., 2. klase, Rīgas 25. vidusskola

Es esmu dzimus Latvijā, tā ir mana dzimtene, un piederības sajūta Latvijai, manai dzimtenei, man ir Joti svarīga. Bet pēc tautības es esmu krieviete, un tāpēc šķiet – manī savijas divas kultūras – gan krievu, gan latviešu.

Es uzskatu, ka mana tauta ir gan krievi, gan latvieši, jo man ir daudz krievu un latviešu draugu. Interesants šķiet viss, ko atnes krievu vidē latviešu tradīcijas. Tie, pirmkārt, ir svētki. Par krievu un latviešu attiecībām var teikt daudz ko, bet, manuprāt, daudzu gadu garumā mēs tomēr itin labi satiekam. Es pati esmu pārliecinājusies – 9 gadus mācījos krievu skolā un visu savu brīvo laiku pavadiju tikai krievu vidē. Pabeigusi pamatskolu, sāku mācīties latviešu ģimnāzijā. Es Joti uztraucos par to, kā pieņems mani latvieši savā vidē. Biju pārsteigta, ka gan klasesbiedri, gan skolotāji nepievērsa nekādu uzmanību manai tautībai un izturējās draudzīgi un silti. Esmu Joti priecīga par to!

Mana valsts ir Latvija. Man patīk šī mazā, skaistā, tīrā un krāšņā zeme. Šajā nelielajā teritorijā ir gan jūra, gan kāpas, gan pakalni, gan lieliskie Latgales ezeri. Man patīk mūsu Vecrīga – mājīga, ar īpašu šarmu, senatnīga un moderna vienlaikus. Tā nav līdzīga nevienai citai vietai. Latvijas ainavas, tās dabas īpatnības – viiss man ir tuvs un mīļš: Ventas rumba un tilts Kuldīgā, Sigulda un priedes kāpās pie jūras, rāmā, plašā Daugava un straujā, krāčainā Gauja, Latvijas omulīgās mazpilsētas un steigas pārņemtā Rīga. Mani iedvesmo Latvijas daba. Atgriežoties no ārzemēm, ir tik patīkami pa lidmašīnas logu vērot mūsu zemi.

Diāna Kuzmina

Jelgavas Spīdolas ģimnāzija, 10. v klase

Novembrim Latvijas vēsturē ir bijusi liela nozīme. Valsts izveidošanā, manuprāt, vislielākā nozīme ir tieši tautai. Bez tās nemaz nebūtu dzimus pati ideja par brīvību. Tauta bija tā, kura izdarīja izvēli cīnīties, iestāties armijā vai pat vienkārši ar ieroci sagaidīt vai iet pretī ienaidniekam. Tas bija viens vesels, bija kopīgi mērķi, intereses un viss tika darīts ar vislabākajiem nodomiem. Pilnīgs pretstats mūsdienām. Šobrīd tauta un tās vadošie spēki ir divas dažadas un atšķirīgas pusēs – katrai savas intereses. Viena no tautas vienojošām lietām ir valoda. Un tā jāizkopj. Mūsdienās cilvēki, it īpaši jaunieši, ir sākuši izmantot visādus svešvārdus un diemžēl arī lamuvārdus. Tava runa liecina par tevi pašu. Katram patīk atstāt labu pirmo iespaidu, un valodai ir liela nozīme tajā.

Šobrīd valsts saistās ar nepatriotiskiem politiķiem, kuri nedomā par tautu, bet gan paši par sevi. Protams, ne visi ir tādi, taču šādu patmīju ir pietiekami daudz. Ja atskatāmies pagātnē, tad prātā pavism citas domas. Atmiņā ataust vecāku un vecvecāku stāstītais, kā arī vēstures stundās dzirdētais. Paliek skumji, domājot par to, cik daudz cilvēku ir krituši, cīnoties par brīvu valsti. Kāds darbs tika ieguldīts, kā viss tika noorganizēts. Mēs nespējam novērtēt gribasspēku. Un tieši šīs īpašības trūkums daudzus cilvēkus pazudina. Man šķiet, ka mūsu vadošo spēku gribasspēks tiek izmantots savas, nevis tautas labklājības meklējumos. Ir sajūta, ka tiek pievilti brīvības cīnītāji, kuri ziedoja savas dzīvības.

Mārtiņš Skudra

Andreja Upīša
Skrīveru vidusskola
10. klase

Sigitas Lavrinovičas zīm., 4. klase, Ciblas vidusskola

Mana Latvija ir raiba kā tēva dūraiņi – zaļi ar brūniem rakstiem un no asas lauku dzijas adīti. Te ir miers, pirmatnēji neskarta daba, kas vēl dzīvo un elpo.

Tā nav bijusi īslaicīga iemīlēšanās savā valstī, jo jau 16 gadus es to mīlu. Un mīlēt nozīmē uzņemties atbildību, spēt saprast un piedot. Pēdējā laikā gan šķiet, ka esmu šeit nevajadzīga. Manas Latvijas vārdam presē un svešinieku lūpās ir arī citi apzīmējumi – korumpēta, nabadzīga. Te dzīvojam tādi kā es un mēs, un – viņi. Viņi pait mums garām kā tukšam gaisam, neuzmezdami ne skatienu. Viņu sejas izskatās laimīgas un apmierinātas kā plakātā pirms vēlēšanām. Man nav viņiem ko pārmest – viņi gluži vienkārši mūs neredz. Žēl, ka viņi pat nenojauš, ka kādā ģimenē vecākais brālītis jaunākajam saka: „Tu šovakar nevari vairs ēst, jo bērnudārzā jau paēdi...” Es klūstu nikna, jo man sāp, ka esam kā planētas, kas riņķo pa dažādām orbītām. Mēs un viņi...

Man negribas būt niecīgai, nozēlojamai figūriņai – pingvīnam, rengēdājam vai pelēkai masai... Es negribu pazust, izgaist, aizbraukt, lai mans ļermenis būtu kaut kur TUR, bet dvēsele un sirds blandītos pa pasauli...

Reizēm klūst žēl arī tā netveramā „kaut kā”, kas mani pie šīs zemes saista kā smalks zirnekļa pavediens, jo Latvija ir manā sirdī, manos vecākos, manā māsā un vecvecākos. Es zinu, ja mūsu ģimenes būs stabilas un kopā dzīvos, un dziedās, Latvija dzīvos mūžīgi.

Varbūt pēdējo gadu laikā pazudis mērķis, šķiet – pirmie esam problēmu ziņā, bet pēdējie – sasniegumu saraksta galā? Ja tā, es varu sniegt atbildi – veidosim tādu valsti, par kur paši esam lepni, uz kuru citi nerāda ar pirkstu... Mēs to varam, jo latviešus uzskatu par kulturālu tautu. Kultūra – tā ir mūsu valoda, mūsu svētki, tā ir mūsu māja un vesels tūkstotis mūsu ikdienas sīkumu. Neiecietība ir cēlonis daudzām mūsu nelaimēm, mūsu strīdiem un nesaskaņām, pateiktajiem

pārmetumiem. Kā sāp cita cilvēka jaunie nievājošie vārdi, mēs dažreiz saprotam tikai tad, kad šādā situācijā nonākam paši, kad pāri tiek nodarīts mums. Cik labi būtu, ja arī mēs paši klūtu nedaudz iecietīgāki, kaut nedaudz vairāk apdomātos, pirms skaļi izteiku savas domas!

Mana kultūra ir mana vizītkarte.

Es lepojos, ka mums ir laba gaume, niansēta krāsu izjūta... Mums pieder brīnišķīgas lietas – Latgales keramika, vecmāmiju austās segas, jostas. Mīlu arī savu latviešu valodu, kur vārdi drīzāk veidojas kā tēli, kā jēdzieni, kā vālodzes balss uz skaidru laiku. Manā dzimtajā valodā „lietus” ne tikai „līst”, „smidzina” un „gāž spaiņiem”. Manā valodā „lietus” vecmāmiņas vārdiem ir arī „smigucis”, „līņa”, „rasa”, „plītenis”, „stāvgāzenis”, „aumalis”. Tas manī rosina fantāziju. Tāpat kā bukstiņputra – Kurzemē, kļocka, asuškas, murcovkas, guļbišnieki, slokatnis – Latgalē, kaņepju sviests, stenķis – Vidzemē, karaša, skābputra – Zemgalē. Un kā tas viss garšo...

Mūsu ēdieniem piemīt dabiska smarža un garša. Tik garšīgus speķpīrāgus, putraimdesas, cūkas cepeti, bērzu sulas, alu un maizi es neesmu baudījusi nekur. Reizēm, kad vēl ir tik agrs, ka logos pamazām iedegas ugunis, čikst durvis un aizsmakuši dzied gaiļi un nopūšas govis, sapļoju par kaut ko pazīstamu un saldu. Sapļoju par maizi, vēl gluži siltu, kuru var kost un ēst, garoziņas kraukšķinot. Latvietis nevar pastāvēt bez savas vēstures, jo mūsu nākotne balstās pagātnē. Viss, ko mēs varam izlasīt vēstures grāmatā, ir niecīga daja no tā, kas patiesībā ar mums ir noticis. 99 procenti vēstures mirst kopā ar tēviem un mammām, vectēviem un vecmammām. Jāmācās novērtēt attiecības, rast tajās prieku, nevis nepārtraukti jācenšas pārveidot apkārtējos. Jāmācās dāvāt cerību laikā, kad citi pauž tikai izmisumu. Mūsu trūkums ir nemācēt būt pašiem, mēs ticam citiem, neticam sev.

Pie debesīm karājas milzīgs mēness. Skatos zvaigžņotajās debesīs un domāju. Visi kaut ko no Dieva lūdz. Bet es pateikšu paldies par to, kas man ir. Par plāvu, pilnu miglas piena, par gulbju kāsi debesīs, rūgtu dzērveni sūnās, par pīpeņu plāvu un dzintara gabaliļu pludmalē, par tautasdziesmām, par skanīgajām latvju balsīm. Sūtīšu savu mīlestību kosmosā un cerēšu, ka kaut kas no manas mīlestības tiešām nolīs arī atpakaļ uz zemes. Pažēlosim viens otru, ja mums būs smagi, pateiksim kādu labu vārdu, vārdi taču neko nemaksā...

A. Līce teikusi „Katram no mums ir tieši tik lielas plaukstas, lai varētu saņemt savu daļu, un tik plati pleci, lai varētu savu nastu nest.”

Es ticu, tas ir par mums!

Kristiana Blūma

Gulbīša vidusskola, 11. klase

Latvija ir valsts, kur es piedzimu. Mani draugi ir dzimuši Latvijā, mani vecāki ir dzimuši Latvijā, tāpēc man šī zeme ir mīja. Es lepojos ar Latvijas ezeriem un mežiem. Es lepojos ar Latvijas priekiem un smiekliem, bēdājos par Latvijā izraudātām asarām, tas viss padara manu valsti neatkārtojamu, jo katrs cilvēks var ietekmēt to, kāda būs mūsu Latvija.

To var ietekmēt lieli un mazi, skolotāji un sētnieki, nabadzīga vecmāmiņa lauku sētā un miljonārs lielpilsētā. Tikai mēs visi kopā varam palīdzēt padarīt mūsu valsti sakoptu, skaistu un neatkārtojamu.

Mana latviešu tauta. Es esmu maza dajīja no tās, es esmu jaunā paaudze, kura uzrakstīs jaunu, skaistu lappusī Latvijas vēsturē.

Benita Smirnova

Balvu pamatskola

6. c klase

Saivas Mitrovskas zīm., 3. klase, Cēsu sanatorijas internātpamatskola

A vibrant landscape painting serves as the background. It depicts rolling hills with warm, earthy tones of orange, yellow, and brown. In the foreground, there's a cluster of trees with green and reddish-brown leaves. The sky is filled with soft, horizontal clouds in shades of pink, purple, and blue.

Iedēdzies

par savu
tautu, valsti
un valodu!